

BERGSLIV

Hudnära konst
i Rätan

Världsunik
lagring av energi

Ny medborgare
med lärardrömmar

Din guide
på Heimestern

– Bästa fisket, lederna & aktiviteterna

JUNI 2023

Ett magasin om att bo och
leva i Bergs kommun

Bergs kommun
Bierjen tjelste

Therese Kärngard
Kommunalråd (S)

Gemenskap för ett gott liv

DET FINNS GOTT om goda grannar i vår kommun och fler kommer vi att bli. Alla med olika bakgrunder som präglar deras sätt att vara. Det ligger en styrka i det. Med ömsesidig respekt mellan varandra skapas förutsättningar för ett gott liv.

ÅRETS TEMA för magasinet är "gemenskap". Det ringar inte bara in magasinet, utan även kommunen i stort. För mig handlar gemenskap om värme och trygghet. Och om du har växt upp på en plats med gemenskap kommer du att bära med dig det genom hela livet, oavsett var du bor nu. Det är viktigt att skapa en grund för det tidigt i livet och på så sätt känna dig trygg som människa.

ETT BRA ARBETE som finns i Berg är Bokstart som du kan läsa mer om årets magasin. Det går ut på att personal från biblioteken levererar bokgåvor till barn under deras första levnadsår, och samtidigt får en pratstund med föräldern som är hemma. Ett viktigt möte där nyblivna föräldrar blir uppfångade och barnen får en språngbräda in i den spännande bokvärlden.

I JANUARI KOMMER vi inviga det nya folkbiblioteket i centrala Svenstavik. Här kommer det även finnas en samlingslokal där vi bland annat kommer hålla våra kommunala möten. Att kunna träffas på en plats på torget, tillgängligt och öppet, tycker jag ger ett fint symboliskt värde. Här kan vi skapa gemenskap genom att samlas kring en specifik fråga eller politiskt fattat beslut.

EN TRYGG GRUND och bas kan också skapas senare i livet. Som till exempel för Shemtia som flyttade till kommunen från Eritrea tillsammans med sina barn. Här har hon skapat en trygg uppväxt för dem, samtidigt som hon bygger på sin karriär. Läs hennes berättelse i årets magasin. Vi får också möta Camilla som valt att ha sin bas i det tidigare fritidshuset i Gräftåvallen. Här driver hon sina företag på distans och trivs med att ha ett enkelt liv på en liten yta med få ägodelar.

VI SOM REDAN bor här är själva grunden för välfärd och genom att öppna dörren för andra blir vi starkare. Vi vill bli fler invånare i Bergs kommun. Men vad betyder det att bli fler? Läs intervjun med Ralf Westlund, kommundirektör, som berättar om den välfärd vi vill skapa för oss alla. Om vi blir fler invånare blir vi också fler som kan betala för kakan. Blir vi däremot färre kan vi inte behålla allt vi vill ha. Bygden förändras, det byggs och utvecklas. Det gynnar oss alla att jobba tillsammans och det är när både politik och invånare hittar en gemensam målbild som vi kommer allra längst.

I MAGASINET som du håller i din hand kommer du möta såväl nyinflyttade som infödda bergsbor. Alla en del av en stor gemenskap. Jag hoppas att du ska gilla läsningen i det åttonde numret av Bergsliv! Trevlig sommar och jag ser fram emot att träffa er alla på kommande möten för att höra era tankar och åsikter.

22

MARIA & BERNT HITTADE HEM

Fick smak för Rätan

Innehåll

LEDARE	2
OVIKSFJELLORNA SJUNGER UPP IGEN	4
AKTUELLT I BERGS KOMMUN	6
HÄR NAPPAR DET PÅ HEIMESTERN	10
PERMANENT KONST	14
HON LEVERERAR MORGONTIDNINGEN	18
NYCKELHARPAN SEGRADE	20
NYA ANSIKTEN I KOJBYN	22
RÖDINS SATSAR VIDARE	24
SCHEMALAGD SYDSAMISKA	28
KENNETH OCH KATARINA LAGRAR ENERGI	30
BYTTE BRANSCH EFTER 50	32
EN TUR RUNT BERGET	34
SKOLGÅNG I BERG	39
BOKSTART FÖR ALLA	38
MEDBORGARSKAPSCEREMONI	40
ATMOSFÄR I LJUNGDALEN	42
VARFÖR SKA VI BLI FLER?	44
HEIMESTER	46
UPPLEVELSEGUIDE	51

38

TOWE SLUKAR BÖCKER

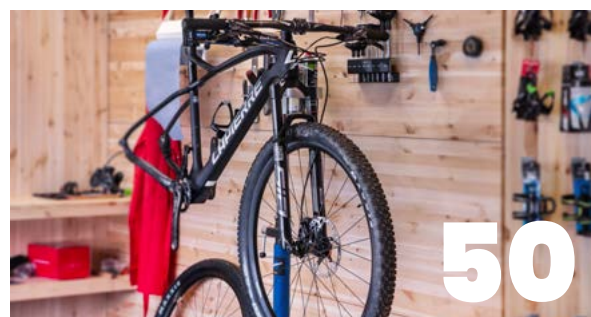
Besök från biblioteket

46

DAGS FÖR AVGÅNG!

Utforska Berg på heimestern

50

WILHELM TAR ÖVER BUTIKEN

Intresse för cykling ökar i Åsarna

Skönsång *i Oviken*

Oviksfjällorna, en profan kör* som startade 1985, har efter några års verksamhet på sparlåga dragit igång igen.

KÖRLEDARE Lotta Lundell, som kören använt som körkonsulent och sångpedagog i många år, flyttade tursamt till Hackås 2022 och fick snabbt en fråga om hon inte kunde fylla rollen som körledare. Sagt och gjort. Nu samlas fjällorna en gång i veckan igen och tjugotalet medlemmar ser fram emot ny repertoar och nya konserter.

– Att ses varje vecka och få sjunga är jätteviktigt, fika och prata annat än sång också. Även om konserter är belöningen så är övnings-tillfället varje vecka alltid roligt. Jag har varit med sedan 1986 och många här umgås utanför kören också, säger Annika Persson som är ordförande i kören och driver en frisörsalong i Hackås till vardags.

EFTER NYSTARTEN är programmet framöver lite oklart men allt som oftast sjunger de under jul och andra högtider och tidigare har det blivit körresor, som längst till vänorten Berg i Tyskland.

– Kören har gett mig så mycket, jag har oftast tänkt att jag inte har tid, men varje gång jag har tagit första tonerna i kören så känner jag hur stressen rinner av mig, det är verkligen balsam för själen, säger Annika.

ÄVEN OM MÅNGA i kören varit med länge har den förändrats genom åren. Medlemmarna bor i olika delar av kommunen, den som är sugen på att ta ton är välkommen.

**profan innebär att det inte är en kör kopplad till kyrkan eller någon församling. Oviksfjällorna sjunger allt från schlager till kör- och orkesterverket Carmina Burana.*

Styrelseledamot
GÖRAN ÖSTLUND

Källare som förlänger livet

Storsjö har blivit med gym, och på mindre än ett år har halva byn – nästan – börjat styrketräna. Allt tack vare en återvändare med ett brinnande engagemang för friskvård.

UNDER MÅNGA ÅR har källaren i bygdegården i Storsjö stått nästan oanvänd. Men sedan hösten 2022 sjuder det av aktivitet här igen. Allt började med att några få träningsmaskiner köptes in med hjälp av byalagets sparade medel. När Göran Östlund, som efter många år i södra Sverige flyttat tillbaka till byn han föddes i, fick höra talas om detta initiativ, då var bollen i rullning.

– Jag har en bakgrund som styrelseledamot i två olika gym och när jag fick höra att det fanns några maskiner i bygdegården kunde jag inte hålla mig, säger han.

FLER MASKINER OCH FLER BESÖKARE

Med hjälp av sina gamla kontakter ordnade han så att källaren kunde fyllas på med fler maskiner.

– Jag brinner verkligen för styrketräning, friskvård och hälsa. Jag drabbades själv av en stroke för många år sedan, och träningen var min räddning.

PÅ BARA NÅGRA månader har byns nya gym lockat runt 30 personer att träna här regelbundet. En av dem är bybon Marlene Åslund.

– Jag var ingen gymperson tidigare, men med den hjälp vi får av Göran så är vi många som kommit igång och upptäckt vilken effekt det har att styrketräna, säger hon.

STYRKETRÄNING FÖR ALLA

– Studier har visat att styrketräning förlänger livet, och kan jag inspirera dem som bor här att träna för en bättre hälsa så vill jag göra det, säger Göran. Till gymmet kommer bybor i alla åldrar, den yngsta besökaren har varit 3 år och den äldsta 82. Göran vill gärna se att framför allt fler äldre börjar träna. Därför bjuder han in daglediga till gymmet en gång i veckan.

– För att få fler pensionärer att komma igång så kör vi fika på tisdagar. Då kan folk komma hit och umgås, och om de vill så kan jag också visa några övningar och hur maskinerna fungerar.

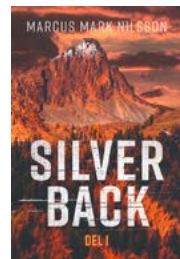
Sugen på att styrketräna? HÄR FINNS FLER GYM I KOMMUNEN

- Kroppsbolaget, Svenstavik
- Hotell Klövsjöfjäll, Klövsjö
- Mötesplats Ovikens gym, Myrviken
- Hackås Träningscenter, Hackås
- Active Sports Club, Åsarna

Dramathriller i Oviken

FÖRSTA BOKEN av den nya dramathriller-trilogin "Silverback" släpptes i mitten av mars. Boken handlar om Mark och hans vänner som lever nära det krigsdrabbade landet Nibia och läsaren får genom berättelsen följa barn som militäriseras, återkommer apatiska och sedan försvinner.

HEMSKA MÄNNISKOÖDEN, lögner och svettiga situationer är alla delar av böckerna som författaren själv säger är inspirerade av en återkommande mardröm han hade när han blev pappa för ungefär sex år sedan. Han berättar även att huset som huvudkaraktären bor i är starkt inspirerat av ett hus i Oviken som han själv spenderade mycket tid i som liten.

FÖRSTA BOKEN FINNS att köpa hos bokhandlare. Andra boken förväntas släppas under sommaren och tredje boken kommer senare. Alla böcker kommer även släppas som ljudböcker.

Nytt bibliotek öppnas

BIBLIOTEKET I SVENSTAVIK får nya lokaler i bottenvåningen på det centralt belägna trygghetsboendet. Planen är att flyttlasset går under vintern och personalen är förväntansfull. Invigningen kommer gå av stapeln i januari 2024.

– Vi kommer ha stora dörrar så att det ska vara enkelt att ta sig in med barnvagn, rullstol eller rullator. Det kommer bli enkelt att slinka in hos oss när man ändå har andra ärenden i centrum, säger Ewa Sivertsson Lejon som jobbar på biblioteket i Svenstavik.

EN SÄRSKILD avdelning för barn kommer byggas med ett sagohus och mysiga ställen att sitta på för att läsa.

Kulturhistoriskt industriarv till salu

Det är en imponerande samling tekniska prylar utspridda på flertalet hus på Hovermo Gårdsmuséum. Kameror, ljudutrustning, gamla grammfoner, böcker, jordbruksmaskiner, tvättmaskiner, bilar, traktorer och mycket mer samsas här.

EN FORTFARANDE fungerande kvarn, byggd 1910, och ett elverk med över hundra år på nacken i Hovermoån, som fortfarande ger ström, tillhör de större och fasta installationerna som finns att kika på. Släkten etablerade sig på gården redan 1867 när en av bröderna skulle köpa en koffert för att flytta till Amerika. Men kofferten och han blev kvar i Hovermo. Sex bröder drev allt från jordbruk till smedja och kvarn. Allt för att klara sig själva. Ett gäng kluriga generationer senare är gården full av uppfinningar och prylar.

BRÖDERNA YNGVE OCH FOLKE Ericsson insåg potentialen i att visa släktens uppfinningar och tekniska påhitt redan i slutet på 1980-talet och i början på 1990-talet tog Hovermo Gårdsmuséum fart. Ryktet om samlingar fick spridning och många av de nu visade föremålen har skickats hit från andra delar av Sverige.

– Vi har väl haft runt 2 000 besökare varje sommar de senaste åren, men när det var som mest var det över 5 000 besökare. Busslass med folk söderifrån, berättar Yngve.

FOLKE HAR hunnit bli 85 år, Yngve är 76 år, så nu börjar orken tryta.

– Det ha varit roligt, men nu orkar vi inte mer. Barn och barnbarn har annat för sig när de är lediga, även om de varit här och hjälpt till tidigare, säger Folke.

NU ÄR ALLT till salu. 17 hus, en kvarn, över 20 000 prylar sorterade och utställda med information och skyltar. Samt ett fungerande vattenkraftverk med potential att utökas. Kulturhistoriskt och industrihistoriskt är gården ett mästerverk – att gå igenom allt tar en heldag. Minst. När fikasuget gör sig påmint är det tur att Yngves fru Gudrun Ericsson driver ett kafé på gården.

– Vi kör öppet i sommar och besökarna kan själva gå runt och kika – det är bara att swisha en slant till inträde. Men kommer det grupper kan vi guida, säger Yngve.

DE HOPPAS PÅ att ett lokalt energibolag, kanske BTEA eller Jämtkraft, kan se potentialen i både kraftstation och museum, och köpa hela stället. Mycket av kunskapen och historien kring allt på gården finns förstas lagrat i bröderna Ericssons minnesbank, så tipset till er läsare är att dra ihop en grupp för gedigen guidning och känna historiens vingslag i Hovermo redan i sommar.

Ättlingar i fjärde led
YNGVE & FOLKE ERICSSON

Fakta om HOVERMO GÅRDSMUSÉUM

Hovermo Gårdsmuséum utnämndes redan 2001 till Årets industriminne med motiveringen:

"Gården är välbevarad och driften präglas av geniala lösningar och stor uppfinningsriktighet. Den lever, med åkeri och verkstad fortfarande i drift och gården är öppen för besökare."

Hantverksambassadörer
INGEGERD & CAROLINE

Ljungdalens Hemslöjd – ett kulturarv i byn

I nästan ett halvt århundrade har Ljungdalens Hemslöjd bidragit till kulturlivet i Berg. Otröttligt fortsätter föreningen skapa intresse kring hantverkskonsten – och nu är deras verksamhet kanske mer rätt i tiden än någonsin.

IDEN GAMLA lärarbostaden, mitt emot skolan, ligger Ljungdalens Hemslöjd & Café. En förening som startades redan 1976 av några kvinnor i byn, med syftet att bevara hantverkstraditioner, sprida sina kunskaper vidare till kommande generationer och ett sätt att skaffa en inkomst.

I BUTIKEN säljer föreningens medlemmar sina hantverk, allt från vävda mattor och broderier till träskålar och keramik. Sedan 2017 drivs även kaféet i samma lokaler.

FLERA BEN ÄR BRA

– Som liten förening är det bra att ha flera ben att stå på. Kaféet har blivit en viktig del för att få det att gå runt. Många kommer hit för att fika i första hand, men när de sitter och dricker kaffe ser de ofta också något de vill köpa, säger Caroline Liljedahl, som är anställd i butiken. Ljungdalens Hemslöjd har öppet året runt. Under sommaren fem dagar i veckan, och när det är lågsäsong – under hösten och delar av vintern – tre dagar.

FÖRENINGEN ANORDNAR även aktiviteter. En återkommande tradition är deras program under höstlovsveckan.

Senast innehöll veckan bland annat kurser i docktillverkning, tovning och täljning.

HANTVERK ÄR MODERNT

Caroline berättar att intresset för hantverk är stort, och hon ser en ökande trend även bland unga.

– På sociala medier ser jag att intresset för att slöjda ökar bland personer i min ålder, och dessutom säljer vi väldigt mycket garn här i butiken, säger hon.

Även Ingegerd Lindström, som är med i föreningens styrelse, tycker sig ana att hemslöjd är på modet.

– Vi ser ju framför allt att det alltid kommer folk när vi håller kurser, säger hon.

UNDER SOMMAREN planerar föreningen bland annat att anordna aktiviteter i samband med Helags Fjällmara.

– Vi försöker hela tiden utveckla vår verksamhet med fler arrangemang, för att få fler att upptäcka hantverksglädjen. Men vi vill också jobba vidare med kafédelen. Vi har flera idéer, till exempel samarbetade vi i vintras med Ica-butiken i byn när vi levererade semlor dit, säger Ingegerd.

Biobesök på dagtid

HOVERBERGS BIOGRAF har börjat visa film under dagtid. Utöver biografens vanliga filmvisningar har du nu möjlighet att gå på bio varannan tisdag klockan 13.00. Tanken är att även de som jobbar kvällar och helger ska ha möjlighet att gå på bio och få chansen att uppleva gemenskapen på

biografen. Ibland visas reprisar på filmer som gått under kvällstid men oftast är det nya filmer som visas. Responsen har hittills varit väldigt positiv och planen är att fortsätta visa film under dagtid så länge det finns intresse, men med uppehåll under somrarna.

FILMER SOM VISAS:
Facebook: Hoverbergs BIO

Testa discgolf i Hackås & Åsarna

DISCGOLF, ELLER FRISBEEGOLF som det också kallas, är en spännande fritidsaktivitet som passar de flesta. Det går ut på att ta sig från utkast-platsen till hålet, på så få kast som möjligt. I Bergs kommun finns två uppskattade 9-hålsbanor, en med start på skidstadion i Åsarna och en med start vid Fästedals IP i Hackås.

ÅSARNAS DISCGOLFBANA är en bana med varierad terräng i skogs-miljö medan banan i Hackås ligger centralt i samhället och har en storslagen sjö- och fjällutsikt.

TA MED DIG en frisbee och testa och läs mer på bergsliv.se/heimester

Upptäck nya besöksmål med Naturkartan

NATURKARTAN är en digital friluftsguide där du kan hitta information om olika friluftsfunktioner. Kartan fungerar som ett alternativ till broschyrer och ska ge människor bästa möjliga förutsättningar att upptäcka allt naturen har att erbjuda.

APPLIKATIONEN består av en karta med olika aktiviteter och sevärdheter utplacerade. Gå in på naturkartan.se eller ladda ned appen och välj Bergs kommuns guide för att hitta dina nya smultronställen i kommunen.

LETAR DU EFTER något speciellt, kanske en badplats eller en skoterled? Då går det utmärkt att filtrera för att enbart hitta kommunens badplatser eller skoterleder.

DU KAN ÄVEN hitta exempelvis vandringsleder, skidspår, fiskeplatser, naturreservat, vattenfall och andra sevärdheter i Bergs kommun. Vill du veta mer om de olika aktiviteterna är det enkelt att klicka dig vidare för att läsa mer om dem.

Rabatter & förmåner som Bergsbo

LÄS MER PÅ:
berg.se

GRATIS BUSSKORT 6-19 ÅR

Ungdomskortet gäller obegränsat antal resor, året runt, med Länstrafiken i Jämtlands län – inklusive stadsbussar i Östersund, skidbussar, snöpendeln samt Norrtåg.

GRATIS LIFTKORT 0-15 ÅR

Alla folkbokförda barn och ungdomar i Bergs kommun får ett säsongspass i Vemdalen och Bydalens anläggningar. Observera att det är två olika kort med olika avtal.

25% RABATT PÅ LIFTKORT FÖR VUXNA

Som folkbokförd vuxen, från 16 år, i Bergs kommun har du 25 procents rabatt på säsongspass i Vemdalens anläggningar; Klövsjö, Storhogna, Vemdalskalet och Björnrike.

GRATIS SKID- OCH MOTIONSSPÅR

Runt om i Bergs kommun finns elbelysta skid- och motionsspår som är helt gratis.

GRATIS FISKEKORT 0-16 ÅR, RABATT FÖR VUXNA

Fritt fiske för alla folkbokförda barn under 16 år. Vuxna i kommunen kan köpa Fiskaibergskortet VIP för bara 600 kr/år. Få tillgång till 130 fiskevatten med varierat fiskeutbud – från fjällfiske till ström- och sjöfiske i både fjällen och skogslandskap.

7176 Invånare I BERGS KOMMUN

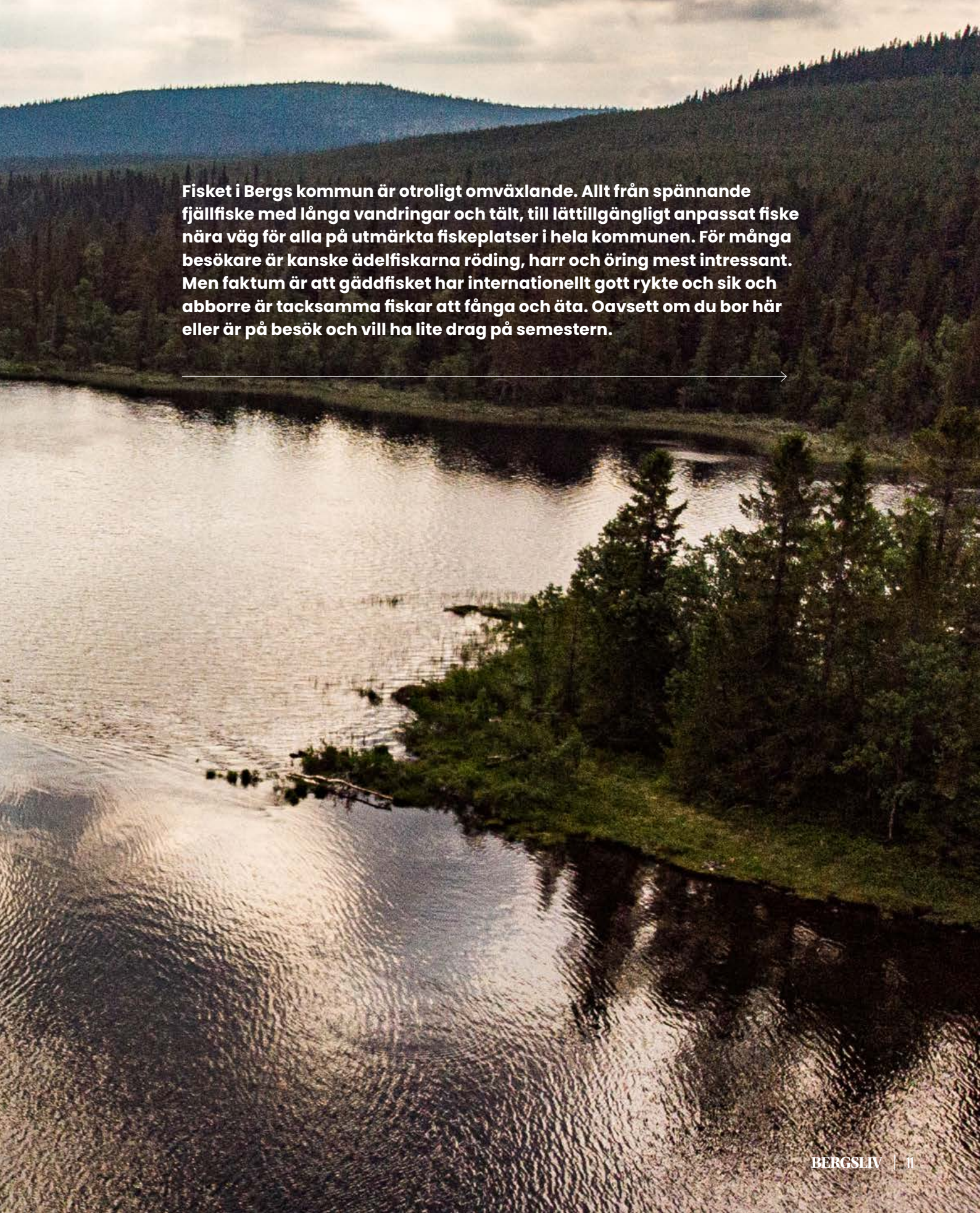
DEN SLUTGILTIGA siffran från SCB som räknat ihop antal invånare i Bergs kommun 2022. Det betyder att kommunen har ökat med 41 personer sedan året innan.

MACKEN I JUNGDALEN har prisats med en Guldstjärna i kategorin Årets serviceföretag 2022. I motiveringen stod bland annat "Med sitt stora utbud och trevliga bemötande överträffar de sina besökares förväntningar och macken har blivit en viktig mötesplats för alla."

A wide, calm river flows through a lush, forested landscape. The water reflects the sky and the surrounding greenery. In the foreground, a person is standing in the shallow water, fishing. The background shows rolling hills covered in dense forest under a soft, overcast sky.

Fånga fisken – *och nya ögonblick*

Fisket i Bergs kommun är otroligt omväxlande. Allt från spännande fjällfiske med långa vandringar och tält, till lättillgängligt anpassat fiske nära väg för alla på utmärkta fiskeplatser i hela kommunen. För många besökare är kanske ädelfiskarna röding, harr och öring mest intressant. Men faktum är att gäddfisket har internationellt gott rykte och sik och abborre är tacksamma fiskar att fånga och äta. Oavsett om du bor här eller är på besök och vill ha lite drag på semestern.

DU SOM BOR och fiskar här sedan länge kan dina vatten, men kanske ska du utmana ditt vanliga slentrianfiske med något annat. Fiske är inte bara avkoppling och spänning på samma gång, det tar oss också till nya platser och under andra tider på dygnet. Bara det i sig är en upplevelse. Jakten på storfångsten är för många sekundärt. Naturupplevelsen är det viktigaste.

FISKE ÄR OCKSÅ något att samlas kring, som familj eller kompisgäng. En anledning att komma iväg. Samsas om matlagningen i en stuga, eller dela historier över en kaffepanna och en öppen eld. En somrig familjedag kanske kan innehålla en tur i en hyrbåt istället för att ligga på stranden. Eller varför inte kombinera. En tur till ett vindsydd med eldstad, rullstolsramper och byggda bryggor ut i vattnet, erbjuder lika mycket fiskemys för ditt gäng som vilken

fjällback som helst. Och betydligt enklare. Under höstens tidiga dimmiga mornar eller mörka kvällar är möten med djur, andra än fiskarna, ofta det som sätter sig på näthinnan. Under promenaden ner till strandkanten eller i bilen på väg till vattnet är ett möte med björn, lo eller något så ståtligt som en stor älg inte otänkbart. Och att återkomma till ett nytt vatten, gång på gång, är en spännande ny bekantskap som till slut, oftast, gör ditt fiske mer lyckosamt även i fråga om fångst.

HAR DU INTE tålamodet att utforska själv kan en bekant, eller någon av Bergs kommuns duktiga fiskeguider, sätta dig på rätt sten, hänvisa dig till (näst)bästa tjärn, eller tipsa om bästa strömfåran eller selet där storharren smyger fram på kvällarna. En veckas heimester kan vara mer spännande än du anar.

I Bergs kommun finns många bra fiskevatten som alla enkelt kan ta sig till.

Aborre

SPÖ, LINA, FLÖTE, krok och en burk mask – mer behövs inte för ett lyckat abborrfiske. Ett avslappnat familjefiske. Framför allt under första halvan av sommaren är mask som bete överlägsen allt annat. Abborren är vanligast i skogslandets sjöar och strömmar. Ibland irriterande lättfångade för flugfiskare som söker öring eller harr i strömmande vatten. Den är lättast att hitta på morgnar och kvällar, på grunt vatten i närheten av vassruggar och stenar. Steniga grund i sjöar är en klassiker.

BRA FISKEVATTEN:

Jormenån, Nästelsjön, Äldern och Hälen i Åsarna (mycket familjevänligt område).

Gädda

DEN GLUPSKA rovfisken är vanligast i skogslandets sjöar och strömmande vatten. Här är hösten bästa tiden för gäddfiske. Våren kan också ge rejäla hugg, då är det lektid och då finns hannarna ofta i grunda vikar där de väntar på honorna. Att kliva runt med vadare under den perioden på våren är ett spännande fiske. Under högsommaren finns de på djupet i svalare vatten, då är det båt och gärna trolling eller ro drag som gäller, men gäddorna nås på kvällar och nätter även på grundare vatten.

BRA FISKEVATTEN:

Handsjön, Galvattnet, Horten i Övre Hoan, Källströmmarna i Gruckarna och Norra Näkten.

Harr

HARREN FISKAS hela sommaren. Bäst mår den i strömmande, syrerika vatten och den finns från fjällen ner i skogslandet. Harren är inte så skygg, den äter ytföda och vakar ofta. Finns i lugna sel eller där en ström går in eller ut från ett större sel. Den är inte så nogräknad med vad den äter och det går att komma nära. Tas ofta med fluga, även stor harr äter insekter, men fiske med spinnare kan också ge bra resultat.

BRA FISKEVATTEN:

Börtnan, Nästelströmmen i Rätan, Skålan, Sölvbacka strömmar och Ljung-hålet i Gruckarna.

TIPS!

Så fiskar du i BERGS KOMMUN

Siten **Fiska i Berg** och appen **iFiske** gör det enkelt att skaffa fiskekort på rätt ställe. Kompletterat med Fiska i Berg på Facebook, informationsskyltar i hela kommunen och en Fiskebyrå vid macken i Rätan visar dig i rätt riktning.

Öring

KRÄVER FRISKA, rena vatten, och det finns det gott om i Bergs kommun. Därför är den vanligast i strömmande åar, älvar och bäckar men tar sig ut i tjärnar och sjöar framför allt när det blir varmt. Den skygga öringen smyger du dig på, i skydd av buskar och träd. Den ser bra och den känner minsta vibration från en klampande fiskare. Öringen hugger på det mesta. Flugfiske är vanligast, från torrfluga till streamer, men även spinnare fungerar. Spinnfiske med wobbler i sjöarna kan ge riktigt stora bjässar.

BRA FISKEVATTEN:

Horten i Övre Hoan, Häggsåssjön och Dammån, Skärvagen, Lännassjön, Skålansjön, Rövran i Tossåsen och Sölvbacka strömmar i Storsjö.

Sik

SIKEN TRIVS bäst i insjöar men jagar även i de lugnare partierna i strömmande vatten. Den finns ända upp till gränslandet mellan skog och fjäll. Siken är en flitig vakare och ringarna på vattnet avslöjar den. Siken är en bra "nybörjarsfisk" eftersom den inte är lika lättskrämmd som rödingen. Eftersom den både är insektsätare och rovfisk kan den fångas med såväl fluga som spinnare.

BRA FISKEVATTEN:

Rätanssjön, Klövsjön, Övre Grucken, Ljunghålet, Stor Nällsjön, och Lännassjön.

Röding

DEN HÄR SKÖNHETEN är nog drömbytet för alla fjällfiskare. Den finns i snart sagt alla fjällsjöar och i en del skogssjöar – men den är skygg och svårflörtad. Och under sommaren är den ännu lurigare än vanligt. Bästa tiden är runt midsommar, när rödingens favoritslände "rocken" kläcks. Då vakar den flitigt. Flugfiskare ska använda små flugor, men vanligt mete och spinnfiske fungerar. Tas också på trolling i sjöarna.

BRA FISKEVATTEN:

Tässåsens vatten, Hans Eljastjärn i Börtan, Glensjön, Stortjärn i Ljungdalen, Södra Näkten, Lillsjön i Tossåsen, Rotsjöarna i Storsjö.

Boman

kroppskonstnär

En inbiten göteborgare hittade kärleken i Jämtland och flyttade. Tatuerare Petter Boman kan inte tänka sig att flytta söderut igen, och i sin ljusa studio i Rätan tar han emot kunder från hela Sverige som vill få utvalda motiv förevigade. Det är en färgglad själ som helst jobbar i svartvitt.

HOS BOMAN TATTOO i Rätan har du fin utsikt över sjön när du sitter i tatuerarstolen. Petter Boman har drivit sin salong i ett år och stortrivs med jobbet som hudnära konstnär.

– Det är lite lyxigt att något så roligt kan vara ett jobb, säger Petter Boman som pendlar mellan hemmet i Klövsjö och studion i Rätan.

VÄGGEN ÄR TÄCKT med printade motiv, skisser, bilder och illustrationer. Många har tatuerats in, andra är bara kreationer som en dag kanske blir en tatuering på någons kropp. Här finns också andra konstverk, förlagor till motivlackningar på motorcyklar och mycket mer. Stort och smått. Färg och svartvitt.

– Jag har alltid ritat och första tanken på att bli tatuerare hade jag redan som 15-åring.

NU ÄR PETTER BOMAN 30 år och innan han satte sin fot i Rätan jobbade han på andra tatueringsstudios söderut.

– Jag har gjort praktik i Örebro och jag gästspelar fortfarande där och på en del andra ställen ibland. Jag tycker den här studion har blivit riktigt bra – jag är här lite för mycket faktiskt, säger han och skrattar.

HÖGA KRAV PÅ HYGIEN

Lokalen är ett gammalt mini-spa som aldrig kom till användning. Efter en vattenläcka fixades lokalen till och han hyr den av sin svärmor, som driver Rätans vårdshus precis bredvid. Kraven på tatuerarstudion gick i viss mån hand i hand med den helkaklade lokalen. Bastuaggregatet åkte ut och ett handfat kom till, men de rena ytorna är lätta att hålla rena – något som är viktigt i sammanhanget.

– Tatuerare längre bakåt i tiden hade väl lite dåligt rykte kring ordning och hygien, men idag är det hårda krav på hygien, och myndigheterna kan mer om branschen idag. Det är bra tycker jag, det ska vara ordning och reda. Bra både för den som tatuerar och kunderna.

DET ÄR ENGÅNGSNÅLAR som hamrar in bläcket i huden. Petter spritar och plastar runtomkring och har själv engångshandskar och skydd när han jobbar.

– En tatuering är ett sår och det är rent och skyddat när kunden går härifrån, men sedan gäller det att de håller det rent själva också. Där slutar jag kunna påverka vad som händer. ➡

TATUERINGAR ÄR EN konstform menar Petter som själv gått från att rita, måla och jobba med motivlackering av bilar och motorcyklar innan han vågade sig på att tatuera.

– Det är väl både svårt och inte svårt att tatuera, jag tycker att det ganska likt med att lacka en motorcykel, det handlar om känsla för det man håller på med.

KÄNSLAN FÖR HUD

En känsla som sitter i handlaget och instrumenten. När Petter bytte till en lättare, smidigare och mindre skakig utrustning var det svårt i början.

– Den lät inte, skakade inte och jag tyckte det var svårt, men nu när jag vant mig är det verkligen ett lyft. Mycket skönare att jobba med. Även om den gamla fortfarande är bättre på vissa motiv.

Det är mycket trender inom tatueringar - som med det mesta annat.

– Nu är det mycket minimalistiska motiv, tunnare delikatare motiv, även om sleeves

– alltså att man täcker en hel arm med motiv och sektioner som hänger ihop – fortfarande förekommer.

– Jag jobbar helst med linjer, konturer, rena tatueringar och inte så mycket färg och fyllningar. Jag gör absolut inte realistiska motiv eller porträtt. Det är inte min grej.

PETTER HAR SVÅRT att sätta fingret på vad hans ”grej” är, men det blir ändå tydligt när vi kikar

upp på väggen och instagramkontot. Klassiskt blåsvarta konturer, fantasifigurer, men här i Jämtland blir det också en del fjäll, hjortron och ledkryss.

– Visst gör jag ett hjortron gult om någon vill det, inga problem, men jag jobbar hellre med monokroma motiv.

MYCKET FÖRARBETE

En tatuering uppkommer inte där och då utan föregås ofta av diskussion, skisser och ändringar på papper. Eller på en Ipad som Petter föredrar.

– Det är smidigt, man kan lägga in motivet på en bild på personens arm eller var den nu ska sitta och få känslan för hur det ser ut och hur stor den ska vara. Jag gillar verkligen det sättet att jobba.

HAN VISAR PÅ sin Ipad och skissar med en digital tryckkänslig penna på skärmen.

– Men samtidigt måste jag gå till papper ibland för att inte tappa känslan. Nu ska jag dessutom var med på en konstutställning i Göteborg i sommar, så det vill till att plocka fram gamla hederliga tekniker igen. Jag gillar det. Att blanda.

HAN ÄR GÖTEBORGARE från födseln, en inbiten sådan som inte ens kunde tänka sig att flytta från södra sidan av Göteborg till en annan del av stan. Men, nu har han bott i Rätan, och sedan Klövsjö, i snart sju år. →→

”

***Jag jobbar
helst med linjer,
konturer, rena
tatueringar
och inte så
mycket färg och
fyllningar***

Motiven ritas digitalt.

Petter har öppnat en egen tatueringstudio i Rätan.

– Det trodde jag inte, men Sandra är härifrån och jag har verkligen lärt mig tycka om lugnet här. Nu skulle det vara svårt att flytta tillbaka.

HAN ÄR OCKSÅ utbildad kock och det händer att han rycker in i svärmors kök ibland.

– Så är det väl med familjeföretag, man hjälps åt och jag har inget emot det. Det är ju lite svajigt med tatueringsjobben, ibland är det mycket och ibland lite, säger Petter och skrattar.

FRÅN 18 TILL 80

Han har en hel del stamisar som regelbundet kommer tillbaka och fortsätter utsmycka sin kropp. Det finns ingen tydlig typisk kund. Allt från ungdomar (över 18 dock) till pensionärer.

– Det blir som ett smycke för många och det gillar jag.

PLACERINGEN AV studion i Rätan är bra tycker Petter. Lokalen är ändamålsenlig och att E45:an går en liten bit bort är ingen nackdel.

– Det är många som åker ganska långt och Rätan ligger bra till för många. Det kommer hit en hel del från Sundsvall, men även söderifrån.

TACK VARE INSTAGRAM och andra sociala medier i övrigt är det enklare att hitta en tatuerare vars stil man gillar. Ingen kan allt, och man är bäst på något.

– Det finns inte jättemånga tatuerare härifrån och vi gör ganska olika grejer. Det är kul också att vi kan rekommendera varandra istället för att bara säga nej. Jag gör ju inte realistiska tatueringar eller mycket färgfyllningar, det är de bättre på i Sveg till exempel. De som kommer hit gör det för att de gillar vad jag gör. •

TIPS!

**Följ Boman Tattoo
PÅ INSTAGRAM**

 boman.tattoo

Hon levererar
MORGONTIDNINGEN

En guldstjärna med *extraljus på taket*

I 37 år har Margetta Olsson delat ut tidningar runt Svenstavik och Myrviken och 2022 blev hon framröstad som Årets serviceperson i Bergs kommun. Men när travtidningen är sen får hon veta hut.

SNÖN FALLER UTANFÖR det gula huset i Hovermo, fastän det är slutet av april. Katterna sover på ovanvåningen och nysädda plantor trängs i köksfönstret. Strax intill, i en guldram, står diplommet hon fick vid en galamiddag i Hackås i höstas. "Guldstjärnan 2022" i versaler, följt av hennes namn och en motivering.

– Jag brukar titta på det på kvällarna, halv tolv när det är motigt att ta sig hemifrån. Det ger energi, säger Margetta Olsson och skrattar åt tårarna som börjar rinna när hon berättar om prisutdelningen.

– Att jag skulle röstas fram, det var helt ofattbart. Jag höll på att svimma när de läste upp mitt namn.

TUFFA ARBETSTIDER

Margetta Olsson är annars inte någon som svimmar i första taget. Sex nätter i veckan, i alla väder, delar hon ut tidningar och paket längs den 24 mil långa sträcka som hör till hennes ansvarsområde. Fem timmar och fyrtiosju minuter ska turen ta, i idealfallet.

– Jag är oftast inte hemma förrän sex-halv sju på morgonen. Torsdagar är tuffast, då är det många veckotidningar – Land, kyrkans tidning, facktidningar och andra.

NÄR SNÖGLOPP och halka gör vägarna ofarbara blir det extra gruvligt. Varje vinter lovar hon sig själv att inte köra när det är oplogat, men så ger hon sig ut ändå. Vid avlägset liggande hus och riktigt dåligt väglag händer det att hon lämnat en tidning med en namnlapp i närmaste grannens brevlåda. Det kan komma klagomål då, och en tidning är det extra noggrant med:

– Om travtidningen är sen, då får jag höra det minsann! Tipset ska ju in på eftermiddagen på onsdagar, förklarar hon.

NATTUGGLA MÖTER NATTUGGLA

Att tidningen inte delas ut hör dock till ovanligheterna. Sjuk är hon aldrig, och hon gillar sitt jobb fastän det är strävsamt ibland. Rösten får en särskild klang när hon beskriver nätterna.

– Jag har väldigt mycket frihet. På vintern när snön gnistrar och månen lyser! Eller våren med spegelblanka sjöar och alla smådjur som rör sig. Ljusa somrarnätter och norrsken. Det är bara jag och hemtjänsten som är ute, vi får se allt, säger hon.

EN TERMOSMUGG MED kaffe och radioprogrammet "Vaken med P3 och P4" håller henne sällskap. Ibland kan hon se på snön att någon av de äldre gjort sig en sväng till brevlådan men hon träffar nästan aldrig på någon.

– Men det händer att det hänger en påse kaffebröd eller gofika på brevlådan, då blir en ju glad.

MARGETTA STYR vant in tidningsbilen på gårdsplan. Man skulle kunna tro att hennes arbetsfordon var något stort och fyrhjulsdrivet med tanke på väglaget hon ofta får hantera. Men istället kör hon en liten medfaren Toyota, tydligt märkt av många år på vägarna. På frågan om hon inte borde ha något rejälare svarar hon:

– Nä, det är den här som gäller. Jag har själv köpt extraljusen och låtit montera dem på taket.

LAGOM STORT

Margetta lyfter upp en bunt trasor från farststubben och bär in dem i huset som varit hennes hem i 47 år. Det var hon och dåvarande maken som köpte det, men hon är uppväxt i Revsund och Vigge. Föräldrarna är från Finland, men det kan man inte tro på den breda jämtska hon talar.

På frågan om vad hon gillar med Hovermo blir hon först tyst och funderar. Sen säger hon:

– Det är lite lagomt. Bra grannfolk och jag kan vara ute och hålla på med ved. På sommaren går jag ner och badar i Hovermoån. Jag trivs jättebra, säger hon och tittar ut genom fönstret.

– Här ska jag bo kvar tills man bär ut mig i träfrack, säger hon. •

Margetta levererar din tidning i ur och skur.

Möten med TRE VILDA DJUR

- 1. Rådjurskid:** en sommarnatt mötte jag en rådjursfamilj med alldeles nyfött kid. Den var så liten och benen alldeles vingliga.
- 2. Björn:** det var bortanför skucku som den kom lufsande ett år. Jag famlade efter kameran men inte en chans att jag hann.
- 3. Stor uggle:** Jag ser ofta mindre ugglor, med huvuden som vrids nästan hela varvet runt. Men det här var en stor som satt på en ledning i Vattviken.

Töner i trä

Tack vare en vokलगrupp i högstadiet, mest för att slippa en mattelektion, dök folktoppgruppen Nordman upp och visade David Eriksson vägen till nyckelharpan. Flytten till Landsom gick många år senare via hans fru Maja, som han träffade på musikpedagoglinjen på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

IDET LILLA CHARMIGA huset på sluttningen ner mot vattnet smyger ett par katter omkring. På övervåningen springer parets två söner omkring. Ett stenkast från huset bor svärföräldrarna.

– Vi hittade det här huset precis bredvid Majas föräldrar, för tre år sedan. Både Maja och resten av hennes familj är musiker och nyckelharpa och körsång har funnits här innan jag kom hit, berättar David över en kopp kaffe i köket.

DAVID ÄR ETABLERAD musikpedagog, riksspelman på nyckelharpa, svensk mästare i silverbasharpa 2015 och världsmästare på kontrabasharpa 2016. Han bygger dessutom nyckelharpor. En bred repertoar som kretsar kring instrumentet, men på olika sätt.

– Det är nyckelharpa jag är riktigt bra på, men jag undervisar även i gitarr just nu för det saknades en gitarrlärare. Det är bra att vara bred, då slipper jag vara arbetslös och äta nudlar, säger han lite halvt på skämt.

70 PROCENT AV tiden går åt till undervisande, både lokalt och internationellt. Piano spelar han till "husbehov" och det var där musikintresset började. Men nyckelharpan segrade.

– För att den var det häftigaste instrumentet i världen ... och lättare att ta med sig.

INTERNATIONELL SPELMAN

David åker runt för att spela och undervisa. Instrumentet har tagit honom runt världen, bland annat till USA och Kanada. I snickeriet och verkstaden på gården ligger flertalet sågade träämnen till nya instrument, men än så länge är det ingen inkomstkälla även om han tidigare gjort några instrument till andra. Det är av ren nyfikenhet han börjat att göra nyckelharpor som han själv spelar.

– Jag tror det blir lite så när man kommer upp på en viss nivå. Jag funderar på hur saker och ting fungerar och ville

förbättra. När jag väl satt kniven i trä för att finlira var steget inte långt till att bygga från grunden.

DAVID HADE FÖRMÅNEN att gå som lärling och assistent för Esbjörn Hogmark, en av världens bästa nyckelharpsbyggare, i Uppland där han och Maja bodde tidigare. När resultatet blev okej blev det några fler. Som till slut blev riktigt bra.

– Bara man är ihärdig och inte ger upp så kommer resultaten med tjurskallen.

HAN HAR SJÄLV sju nyckelharpor. Både självbyggda och köpta. Men det är spelandet som är Davids passion. Kontrabasharpa, treradiga och fyrradiga. Han är bland annat med i folkpopgruppen Lyy. Han spelar allt från traditionell nyckelharpa, därav riksspelemanmärket, till folkpop. Han har även gett sig in i metal-genren vid några tillfällen med bandet Hammerfall.

– Nyckelharpan är under ständig utveckling, och man spelar olika musik på olika typer av harpor. Att spela med andra är det som är roligt.

FLYKTTIGT OCH BESTÅENDE

Byggandet ger också David en mer substantiell tillvaro, som kontrast till sitt musicerande.

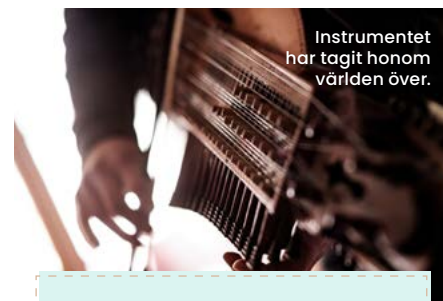
– Musik är flyktigt och subjektivt. När sista tonen klingat ut är allt borta. Jag behöver något som är bestående, något att ta på, som ett fysiskt instrument.

JUST NU SITTER David och filar på nya låtar till gruppen Lyy. Som inflyttad till Oviksbygden gläds David också åt det stora musikintresset här. Det tycks finnas en inneboende musikalisk gen i området och Ovikenveckan lockar alltid "man ur huse".

– Det finns en nyfikenhet på nytt som jag sällan eller aldrig har upplevt någon annanstans. Här bevaras gärna traditioner, men ingen är blyg för förnyelse, främmande eller spännande inslag. Det gör mig glad. •

David bygger nyckelharpor från grunden.

Instrumentet har tagit honom världen över.

Tre ord om MUSIKLIVET I OVIKEN

- **Publik** – många går på allt. Jag har sällan upplevt den nyfikenhet och "man ur huse" som finns här.
- **Engagemang** – inte bara musiker. Folk häromkring ställer upp och bygger, fixar fika och allt som ramar in en konst- eller musikvecka.
- **Arrangemang** – här vågar man ta in bra akter utifrån som livar upp och inspirerar.

Rätan *var rätt*

Maria och Bernt Follinger provade på att driva restaurangen i Kojbyn förra sommaren. De fick smak för platsen samt möjligheterna som gavs och sålde huset i Svinninge utanför Vaxholm. Nu satsar de helhjärtat på restaurangen, campingen och ett liv i Rätan.

DET NYA BAGERIET ska vara klart till sommaren 2023, men nu under 2022 har platsen redan gjort sig känd för sin omstart. En omstart signerad Maria och Bernt Follinger som precis flyttat upp till Rätan från Svinninge. Restaurangen vid E45:an strax norr om Rätan är värd en resa i sig.

– Det är verkligen svårt att veta hur många som kommer svänga in, men det blir fler och fler. Vi ligger bra till för både Vemdalsfjällens och Årefjällens turister, men det är också många från närområdet som kommer hit.

INREDNING I TRÄ och sten. En braskamin och stearinljus och stora fönster ut mot vattnet. Efter två års malpåse öppnades restaurangen igen sommaren 2022.

– Det började med att vi besökte Kojbyn som gäster för några år sedan. Efteråt kände vi att vi skulle kunna tänka oss att driva ett likvärdigt ställe, berättar Maria. Vi har åkt på semester till Jämtland i 25 år, så vi har varma känslor för platsen sedan länge.

RYKTET OM ATT den dåvarande ägaren av Kojbyn, Håkan Torén, sökte nya arrendatorer nådde deras öron för snart två år sedan. Maria hade skolat om sig från sjuksköterska till bagare och konditor i Stockholm samt på Eldrimner utanför Östersund, och var på praktik på Stenugnsbageriet i Klövsjö. Bernt hade inget som höll honom fast och redan sådda planer på att göra något ihop började gro. Sagt och gjort. Efter en lång kväll med diskussioner med ägaren var de alla eld och lågor över att prova.

PENDLADE ETT ÅR

De pendlade till och från Svinninge under ett år medan de fixade inför öppningen, sedan körde de igång verksamheten sommaren 2022. Mottagandet och responsen från invånarna i trakten gjorde satsningen mödan värd och snart kastade

de ut krokar om ett permanent boende.

– Vi har under året fått många tips om hus som varit till salu, och till slut blev det den gamla prästgården i Rätan, säger Maria.

BOSTADEN I SÖDER är nu såld

– det är Rätan som är hemma. Det är bara Maria och Berndt som sköter hela verksamheten, inklusive campingen, men de har också hittat personer i närområdet som kan rycka in i restaurangen när det behövs.

– Vi har alltid haft mycket att göra, högt tempo. Men det är en helt annan grej här än i Stockholm. Vi bor rakt över viken. Allt är nära. Lugnet och människorna här uppe gjorde att vi tog beslutet att flytta hit.

RUTIN OCH NYBYGGGARANDA

Bernt är rutinerad efter 40 år i krogbranschen och tillför ett stabilt lugn. Maria har inte bara känsla för deg, utan även känslan för att ta folk och förmågan att hugga i, kombinerat med ett stor leende och en nyfiken inställning till allt som kan kastas över dem. Och hon får snart också glädjas över ett nytt bageri på gården.

– Vi kommer framförallt förse oss själva med bröd, det blir dessutom ett café vid stranden i sommar och det kommer gå att köpa med sig bröd härifrån. Så får vi se om det framöver går att sälja till butiker och närområdet i Rätan till exempel, berättar Maria.

IDÉER OCH FRAMTIDSTRO saknas inte.

Verksamheten förändras och utvecklas och öppettider varierar beroende på flödet av människor, högtider och beställningar. Ryktet om maten och allt positivt som spirar i Kojbyn sprider sig nu snabbt.

– Vi tror så mycket själva på det och glädjen bara i att vara här, det räcker länge. Bara ha den här platsen att jobba med är en enorm förmån, säger Bernt och sveper med armen över omgivningarna. •

Nya arrendatorer i Kojbyn.

Föllingers FÖRSTA ÅR I RÄTAN

- **Omhändertagna** – av byn, kommunen och andra företagare i området.
- **Fascinerade** – av platsens skönhet i årstidernas skiftningar.
- **Stolta** – över att vi vågade bryta gamla mönster för att satsa på en nystart i livet.

**Sågverk växer
*utan växtvårk***

Markus Rödin, Mikael Karlsson,
Anna-Maria Landgren och Jessica
Lindenfeldt gör ett bra jobb.

**Rödins satsar
VIDARE**

Redan 1957 drog Rödins i gång sin sågverksamhet i Skanderåsen efter några år i Bingsta. Ett familjeföretag, då som nu, och en viktig arbetsgivare i närområdet. Med 45 anställda, och lika många arbetstillfällen till bland externa entreprenörer och företag i närområdet, är de en betydande del av näringslivet i kommunen.

VARJE DAG RULLAR ungefär 30 timmerbilar in med timmer från skogarna i Jämtland till sågen. Medarbetarna arbetar tvåskift alla vardagar i veckan för att hinna med. I skogarna jobbar virkesköpare, skogsentreprenörer och chaufförer för att forsla råvaran till sågen. Rödins betydelse som arbetsgivare under snart 70 år kan inte underskattas.

– Vi har ju alltid verkat här och många som jobbar hos oss bor i området, så visst är det viktigt att vara en bra arbetsgivare och att ge tillbaka på det sättet, säger Markus Rödin, vd på företaget.

RÖDINS STÅR SIG bra i konkurrensen bland övriga sågverk tycker Markus. Ett av få större familjeföretag i sågindustrin som inte köpts upp av andra bolag.

– Vi ser ingen anledning till att göra förändringar i ägarstrukturen. Vi vill bo och verka här. Vi har ju också "låst fast oss" i platsen – det ligger ju lite i sakens natur – med investeringar i sågen. Och här har vi nära till råvaran.

LOKAL RÅVARA BLIR EXPORT

Rödins köper skog från närområdet, så mycket de kan, och de hoppas att skogsägarna också ser nyttan av att sälja till en lokal sågindustri.

– Skogsägaren får bättre betalt om vi slipper åka långt med deras timmer efter avverkning, men jag hoppas och tror att

många även ser att vi skapar mervärde till det lokala näringslivet och samhället om de säljer till oss.

MARKUS PÅPEKAR att Rödins måste vara bra på det de gör, vara konkurrenskraftiga och betala i paritet med andra. Konkurrensen om skogen är hård både lokalt och globalt. 85 procent av försäljningen går på export.

– Det handlar om att vara mest kostnadseffektiv. Är vi inte det så får vi inga affärer, säger Markus. De konkurrerar inte bara med andra sågindustrier i Sverige, utan även med andra länders industrier inom skogen.

ETT LED I EFFEKTIVISERINGEN är nya investeringar i såglinjen. Mer datakraft ska göra uttaget av sågad produkt ännu bättre. En ny tork är planerad. Kanske anställer de även fler, men effektivisering innebär ofta att det blir mer produkter producerade per person. Inte fler personer.

– Det är investeringar på cirka 20 respektive 12 miljoner kronor, så det är klart att vi tror på framtiden. Sedan handlar det också om små förbättringar och justeringar hela tiden. Många idéer kommer från de som jobbar hos oss och det är en stor tillgång att ha lojala medarbetare som kan bidra och vill vara en del av förbättringarna. ➡

Rödins är en lokal industri som jobbar globalt.
85 procent av försäljningen går på export.

FÖRÄNDRINGAR & EFFEKTIVISERINGAR

Många på Rödins har jobbat länge och tagit till sig förändringen från en ganska manuell industri, till en alltmer högteknologisk övervakning och styrning som är beroende av mycket datakraft.

– Alla har varit bra på att hänga med i förändringarna, även om flera har jobbat här länge. De som gör våra program gör dem så användarvänliga som möjligt, men det är också så att det krävs ett yrkeskunnande för att kunna använda de förfinade systemen på bästa sätt.

RÖDINS VILL vara en bra arbetsgivare som lockar till sig morgondagens arbetskraft, det är också viktigt menar Markus.

– Förr var det mer vanligt att man började jobba direkt efter skolan och stannade kvar till pensionen. Det är stor konkurrens om arbetskraften och det är mycket som lockar ungdomar idag.

DET GÄLLER ÄVEN nästa generation i Rödinsfamiljen. Det finns inget ”måste”

att de ska jobba i familjeföretaget, alla ska vilja och tycka att det är roligt. De som sköter företaget nu måste däremot se till att det är ett lönsamt och modernt företag som det är utvecklande och roligt att jobba på – även i morgon.

LÅNGSIKTIGT & FÖRÄNDERLIGT

Det är generellt inte svårt att hitta kompetens tycker Markus, men det är en stor majoritet killar på tjänsterna i såglinjen på Rödins och i branschen i stort. Markus menar att det är viktigt att rekrytera fler kvinnor för att det sedan ska locka andra kvinnor att söka jobb på Rödins.

– Är det bara tre tjejer på 45 anställda är det inte så stor skillnad, det känns nog lite ensamt. Men det är svårt att göra något åt det när rekryteringsbasen är så dominerad av killar. På chaufförssidan däremot börjar det bli ändring, det är roligt att se.

DET ÄR EN SVÄNGIG bransch menar Markus, även om långsiktighet är naturlig

Samtidigt som vi sågar lokalt i Berg, jobbar vi globalt på säljsidan

**Satsar långsiktigt
MARKUS RÖDIN**

Vd:n är imponerad över sin personal.

i cykler om 90–100 år när planterade träd ska växa till avverkningsbar skog.

– Det vi jobbar med idag beror ju på beslut som togs för 70–90 år sedan, så det gäller att se det långa perspektivet. Trä är det absolut mest hållbara som finns. Det tar upp koldioxid när det växer, blir till fantastiskt byggmaterial och binder kol. När det eventuellt ska kasseras och rivas går det att förbränna till energi och uppvärmning.

UTVECKLINGEN AV skogsbranschen är ständigt pågående. Politiska beslut och regeländringar i skogsbruket, både i Sverige och inom EU, innebär att man måste vara uppdaterad på det senaste och hänga med i förändringarna.

– Det är en rolig bransch, det händer mycket. Samtidigt som vi sågar lokalt i Berg jobbar vi globalt på säljsidan, säger Markus. Jag får verkligen träffa många kunder från olika delar av världen. •

Samiska *på distans*

Sydsamiskan är ett hotat språk med få som har det som modersmål. I Bergs kommun är det just nu tre elever som läser samiska. Två av de tre är Kristina och Melvin som går på Myrvikens skola. Deras lärare Carina undervisar från Ljungdalen.

Tack vare undervisningen kan Kristina både förstå språket bättre och göra sig förstådd när hon jobbar med familjens renar.

Samiskt FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Bergs kommun ligger i Saepmie och ingår i det samiska förvaltningsområdet. Det betyder att språket och kulturen har ett förstärkt skydd enligt lagen om minoriteter och minoritetsspråk. Alla samer i Bergs kommun som vill ha undervisning i samiska ska därför få det.

DÖRREN FLYGER upp och ut på skolgården springer ett glatt gäng med elever från årskurs tre på Myrvikens skola. Skoldagen är slut och det är dags för mellis. Rakt över skolgården ligger matsalen där mackorna och smöret står redo för hungriga fritidsbarn. Melvin Sefaniasson gör sig en macka och hinner få med sig ett äpple i farten innan vi sätter oss på en bänk för att prata om skolan – och samiska.

– Skolan är bra. Det bästa är rasterna och maten. Vi har ungefär fyra lektioner om dagen, men de är korta. Fast ändå för långa. Vi borde ha en timmes skola, tycker Melvin och kisar mot solen.

DISTANS BLEV PERMANENT

Två gånger i veckan har han språklektion på distans med läraren Carina Liljedahl. Hon är den enda läraren i kommunen som undervisar samiska för grundskoleelever. Hon jobbar på Ljungdalens skola där hon delar sin tjänst mellan 50 procent samiska, och resterande 50 procent undervisar hon i matte, naturkunskap och engelska i Ljungdalen.

TOTALT ÄR DET tre elever i hela kommunen som läser samiska – två som går i trean och en i sjuan. I år är det färre barn än på väldigt länge och

”

Jag tar alla chanser jag får att lära mig mer

barnen är utspridda. Tidigare körde Carina bil mellan några av veckans lektioner och tiden rullade snabbt iväg. Under pandemin började de hålla alla lektioner på distans och sedan dess har de fortsatt så.

– Vi börjar med samiskan i årskurs två. Det är svårt att sitta still vid en dator om du är yngre, men hade jag undervisat på plats hade det varit enklare och vi hade kunnat börja tidigare. Jag följer eleverna genom hela skolgången till de går ut nian, säger Carina.

BÅDE DATOR OCH BÖCKER

Det märks att Melvin har mycket spring i benen. Han gungar dem fram och tillbaka där han sitter. Han största intressen är tv-spelet Fortnite och att bygga lego. Han bor växelvís hos sin samiska mamma i Kinderåsen och sin pappa i Oviken. Det är hemma hos mamma och släkten på den sidan som de samiska språkkunskaperna används mest.

– Det är tråkigt med läxor. Jag har redan läst ut läxan med Carina och det är skönt, säger han.

IETT LITET och ljust rum några trappor upp sitter Kristina Johansson som går i årskurs sju. Hon gör sig redo för sin lektion framför datorn. Två läroböcker ligger ovanpå varandra bredvid henne på bordet. Förutom den ordinarie lektionstiden har hon även valt sitt modersmål som tillval. När hennes klasskompisar läser exempelvis spanska, läser hon sydsamiska.

– Jag tar alla chanser jag får att lära mig mer, säger Kristina. Och fortsätter:

Det hade varit enklare om vi hade en lärare på plats, men det här funkar också. Jag får mycket gjort.

SLÄKT MED FINSKA

Ett problem som läraren Carina upplever är att det inte finns några läromedel på sydsamiska. Hon behöver därför vara lite extra kreativ och skapa egna övningar utifrån de övningar som Skolverket erbjuder. De ska också anpassas för en digital värld.

– Det är ett ganska svårt språk och vi tar det lugnt och metodiskt. Det finns ingen som helst likhet med svenskan, samiskan är däremot släkt med finskan, säger Carina.

– Språket har så många ord och många av dem har dessutom olika betydelser beroende på vad det gäller. Jag kan inte alla, men tillräckligt många ord för att kunna få ihop ett sammanhang, säger Kristina.

BÅDE MELVIN OCH KRISTINA pratar samiska hemma då och då. Men det är mest när de jobbar tillsammans med andra samer och sköter om renarna som samiskan används mer frekvent. Kristinas mamma bor i Lockåsböle där hon driver en gårdsrestaurang som dottern kan hoppa in och jobba på ibland. Pappa bor i Glen, nära till renarna och Kristina hjälper till med renskötseln när hon kan och det inte krockar med skolan.

– Det är då jag pratar språket och jag tycker att det är kul att kunna förstå bra och göra mig förstådd, säger Kristina. •

Lärare i samiska
CARINA LILJEDAHL

Världsunik

lagring av energi från solceller

Med utsikt över Näkten står solceller som försörjer Kenneth och Katarina Nordin med all el de behöver, och mer därtill. Överskottet lagrar de i ett torn på gården. Det är en egen uppfinning och unik lösning som ingen annan i världen har testat förut.

NYFIKENHET OCH FANTASI finns det gott om hemma hos Kenneth och Katarina Nordin. De gillar att diskutera olika lösningar och bollar idéer mellan sig. Paret träffades på ett jobb i Katarinas hemland Tjeckien för snart 30 år sedan och de har jobbat tillsammans sedan dess.

PARET JOBBADE med det tjeckiska bolaget Alumistr som tillverkar energieffektiva fönstersystem för balkonger. Idag har Kenneth gått i pension, och Katarina driver bolaget vidare med 40 anställda och kunder i flera europeiska länder, bland annat Tjeckien, Slovakien och Sverige.

I SAMBAND med att de skulle bygga sig en bostad i Tjeckien under 2008 dök den oundvikliga frågan upp: Var skulle de ta energin ifrån för att försörja huset med värme och el?

Det var starten på en lång process, men tack vare ett stort kontaktnät inom energibranschen fick de hjälp med sina funderingar. Valet föll på solceller som såg ut att ha goda framtidsutsikter och vara allra effektivast.

IDÉERNA SOM SÅDDES i Tjeckien fick så småningom flytta med hem till Sverige där Kenneth har sina rötter. De föll för ett fint hus intill stranden i Salsån som ligger strax utanför Hackås.

UNIK VÄRMELAGRING AV ÖVERSKOTTSEL

Deras hus förbrukar 25 000 kilowatt per år, men solcellerna producerar mellan 70 000-90 000 kilowatt under ett år. Paret Nordin har tagit fram en lösning för att kunna lagra värmeenergin till långt senare.

Kenneth och Katarina
på sin gård i Salsån.

– Solcellerna producerar likström och med en omvandlare som görs den om till växelström som förser oss med all el vi behöver och håller huset varmt. Resten av likströmmen transporteras genom kablar till vårt lager, säger Kenneth.

ETT STENKAST från solcellerna står ett stort torn och en container. I containern finns ett litet kontor med datorer som talar om vilka eltilgångar de har och hur varmt lagret är. Värmen lagras nämligen i det stora isolerade tornet som innehåller 56 ton makadam som värmts upp till 600 grader av elen. Uppvärmningen går till så att elen värmer upp en så kallad kanaltråd som blir så varm att den glöder och släpper ut värmen till makadammen på lagret. Makadammen håller i sin tur värmen och det går att plocka ut värmeenergin därifrån närhelst den behövs.

Nyfiken & uppfinningsrik
KENNETH NORDIN

– Till vår hjälp hade vi en matematiker från Oviken som heter Mats Matsson. Det var han som räknade ut hur vi skulle bygga anläggningen, berättar Kenneth.

NÄSTA STEG blir att bygga en ny anläggning som kan försörja fabriken i Tjeckien med el och värme från solceller. Kenneth och Katarina tar med sig alla kunskaper från arbetet hemma i Salsån och systemet kommer därför se helt annorlunda ut i jämförelse.

– Tack vare våra lärdomar hemma har vi insett att vi krånglat till det. Den nya anläggningen kommer bli enklare, men ännu mer effektiv. Förhoppningen är att fler kommer kunna ta del av systemet i framtiden, säger Kenneth. •

SVERIGES
FÖTTERAPIETER

Eva satsar *på ny karriär*

Förändringar är till en början ofta en källa till oro. Så var det också för Eva Mesch när hon förlorade jobbet på kommunens demens-team efter en omorganisation. Tack vare eget driv, hjälpsamma människor och några lyckliga omständigheter blev karriärbytet vid 56 års ålder så mycket bättre än hon vågat hoppas på.

I BOTTEN PÅ BOSTADSHUSET i Myrviken ligger hennes klinik. Ljust och fräscht med gott om plats både för både kunder och kontor.

– Här är jag tre dagar i veckan, jag gör hembesök och finns även två dagar i veckan i Svenstavik. Där får jag hyra in mig hos en kollega som har ungefär samma rutiner som jag, fast på andra orter.

HON KUNDE SAGT konkurrent, men fotterapeut Eva Eskilsson i Hackås är mer som en kollega och den stora anledningen till att Eva Mesch vågade se det egna företaget Fothälsan i Berg som en möjlig framtid.

– Jag hade ingen aning om vad det innebar att vara fotterapeut och jag hade aldrig varit hos någon själv. Men det lät kul, Eva peppade mig att prova och jag kom in på en intensivutbildning som pågick under sex månader i Stockholm. Redan efter två dagar kände jag att det var helt rätt för mig.

INTENSIVT ÅR

Hon fixade boende i Stockholm under ett halvår, blev klar 29 april 2022 och redan 2 maj hade hon sin första kund.

– Det blev en fantastisk start. Jag kunde köpa viss begagnad utrustning via en kontakt som Eva hade, och tre månader senare var även lokalen här i Myrviken klar, säger hon och visar runt.

TACK VARE omställningsstöd från Omställningsfonden och bidrag till lön under utbildningen kunde hon starta sin verksamhet med betydligt mindre lån än hon trott.

– Det var ju en stor lättnad, det går åt en hel del startkapital ändå och jag var beredd på att ta lån för utbildningstiden också, men det slapp jag.

TROTS EN STRID ström av nya kunder är hennes kalender inte helt fullbokad, för att fylla upp tiden jobbar hon extra i äldreboenden i Östersund emellanåt. En bra lösning för att få ekonomin att gå ihop under uppstarten, men det är fotvård hon vill hålla på med till 100 procent.

HÅRDA FÖTTER – MJUKA VÄRDEN

Hon erbjuder allt från förebyggande behandlingar och spa-behandlingar med väldoft och mjuk musik, till medicinsk fotvård där hon tar hand om skador och problem med naglar och fötter. Snart hoppas hon kunna ta emot remisser från regionens

Karriärbytet blev ett lyft.

Eva Mesch om FÖRETAGANDE

- **Det är mycket** att sätta sig in i och det är svårt att veta vilka frågor man ska ställa utan att ha kunskapen själv. Bara genom att prata med andra lär jag mig – hela tiden.
- **Säljare vill sälja**, men som företagare är det ofta bra att ta ett litet steg i taget och se om du istället kan köpa vissa saker begagnat. Prioritera det du behöver för verksamheten. Även små utgifter blir stora om de blir många.
- **56 år och nystartat** företag innebär att det är svårt att få ett vanligt banklån. Räkna med att du behöver eget kapital i början.

sjukvård, något som skulle ge fler kunder.

Det är mycket företagsstrategier och kompetensutveckling, men det är mötet med människor hon uppskattar mest med jobbet.

– Jag är både fotterapeut och samtalspart med många av kunderna. Det är lite som att gå till frisören, vi hinner prata en del under den tid det tar. På äldreboenden är det vissa som inte kan prata, men jag ser att de uppskattar det jag gör och den omsorg de får. Det gör mig glad.

DEM JUKA VÄRDEN som hon tillför är viktiga, men hon gör också en viktig insats för folkhälsan.

– Jag finns för att vi människor inte har tillräckligt långa armar, egentligen borde fötterna sitta vid knäna, säger hon och skrattar. Det är svårt att nå ner för många, men jag har också både kunskap och bättre verktyg för fötter än de flesta. Jag har fått höra skräckhistorier av kunder som hämtar verktyg ur garaget för att fixa själva. Det har inte slutat bra. •

Besök Hoverberget

I Hoverberg står tiden aldrig still. Sammanhållningen är stark i byn med många aktiviteter kring det karaktäristiska och mytomspunna berget.

KOSSAN I BERG

KOSSAN I BERG är ett populärt café som bland annat erbjuder hemgjord glass. Gårdsmejeriet är från början två mjölgårdar som gått ihop och utöver caféet har de även en mjölkautomat som är öppen dygnet runt. Här kan du antingen fylla medhavda flaskor med mjölk eller köpa en flaska på plats.

Facebook: Kossan i Berg AB.

RAVINEN RÄMNAN

PÅ VÄSTRA SIDAN av Hoverberget finns en cirka 500 meter lång ravin som kallas Rämnan. Ravinen omges av upp till 25 meter höga, lodräta klippväggar och för den som vill uppleva den från nära håll och samtidigt njuta av en hisnande utsikt, går det en stig precis intill.

TOPPSTUGA & UTSIKTSTORN

PÅ HOVERBERGETS TOPP finns ett sommaröppet café och ett utsiktstorn med milsvid utsikt över omgivningarna. Ta dig dit till fots på de välmarkerade stigarna från Hoverbergsgrottan, eller ta den snirkliga bilvägen upp. I år drivs toppstugan av personer från kommunens dagliga verksamhet.

berg.se/toppstugan

Lär känna HOVERBERG

På explorehoverberg.se finns fler fina tips på aktiviteter, sevärdheter, boende och mat.

VANDRING RUNT BERGET

FÖR DEN vandringsintresserade finns flera leder att välja på. Hoverbergsleden är en nio kilometer lång led som följer "bergfoten" runt Hoverberget. Här får du uppleva vacker och orörd natur. Leden passerar bland annat Hoverbergsgrottan, hembygdsgården, ett soldattorp och en gammal avrättningsplats.

KYRKSTIGEN ÄR EN led som utgår från båthamnen och fortsätter via Bergs kyrka i riktning mot Hoverberget. Leden följer både små vägar och stigar innan den går igenom en bit av naturreservatet och avslutas vid Bergudden som ligger vid norra delen av Hoverberget. Sträckan är cirka sex kilometer lång.

HOVERBERGS- GROTTAN

HOVERBERGSGROTTAN är landets största sprickgrotta med sina 81 meter och är väl värd ett besök. År 1897 firades första människan ner med en ljuslykta i den cirka 12 meter djupa branten. Idag har grottan både trappor och elektriskt ljus. Det finns även en kiosk med godsaker och fikaservering.

hoverbergsgrottan.se

CAMPING

HOVERBERGS camping ligger vid båthamnen och här kan du hyra små stugor och husvagns- och tältplatser. Det finns även minigolfbana i anslutning till campingen.

bergsbatklubb.se

HALLÅ DÄR!

Vad har skolan i Berg *betytt för dig?*

Hur är det att växa upp och gå skola i Bergs kommun?
Bergsliv ringde upp tre före detta elever som fick berätta
om skoltiden och vad de gör idag.

Mudasir Omer
27 år, Svenstavik

Gick på
Svenstaviks skola.

Du är född i Sudan och kom från flyktingläger i Etiopien till Svenstavik när du var 10 år, hur minns du första tiden här?

– Jag minns den tiden väl. Det var mest roligt. Jag fick börja ganska fort på skolan i årskurs 4, och fick direkt kompisar. Fotbollen var väldigt viktig, både för att lära känna andra barn och lära mig svenska. De praktiska ämnena, som idrott och bild, var mina favoriter.

Svenstavik är inte en jättestor skola, vilka fördelar var det med en mindre skola?

– Jag upplevde alltid att lärarna hade gott om tid, att du alltid kunde få hjälp. Det gjorde att skolan kändes trygg och det fanns alltid någon vuxen i närheten när du behövde.

Idag jobbar du själv som elev-resurs på skolan, hur är det?

– Det är kul att flera av mina tidigare lärare nu är mina kollegor. Jag har väldigt bra och roliga arbetskamrater, och trivs att jobba med barn.

Hur är livet i Svenstavik?

– Jag har bott här i 18 år nu och det har verkligen blivit hemma för mig. Det är en plats där jag är trygg, har många vänner, och det finns alltid något att göra.

Du är väldigt engagerad som fotbollstränare också. Vad betyder det?

– Att få vara en förebild och få följa unga spelare i deras utveckling, det ger mig mycket. Nu läser jag en tränarutbildning i Östersund för att lära mig mer om träning, så att jag kan bli en ännu bättre tränare.

Anna Norlén
34 år, Västeråsen

Gick på
Myrvikens skola.

Hur var det att växa upp i Myrviken?

– Det var en väldigt trygg uppväxt. Jag har ju inget att jämföra med, men trivdes i ett litet sammanhang där du känner alla och har nära till naturen.

Hur minns du skoltiden?

– Jag har alltid älskat att gå i skolan. I Myrviken hade vi många bra lärare och jag kände mig alltid trygg. En sak jag tänkt på nu när jag är vuxen är att det redan under min tid i skolan satsades mycket på skolans utemiljö, och görs fortfarande. Utemiljön och det sociala är otroligt viktigt.

Vad gör du idag?

– Jag har flyttat tillbaka, och bor nu i Västeråsen. Läser till lärare, vilket kanske säger en del om hur positivt jag alltid upplevt skolan.

Vad är det bästa med att bo här?

– Med två egna barn nu vill jag ge dem det jag själv fick under uppväxten. Närheten till naturen och en social trygghet i ett litet sammanhang.
– Jag upplever också att det hänt mycket här sedan jag flyttade härifrån. När jag lämnade var det mycket som lades ner och det kändes som en nedåtgående spiral. Idag sker en utveckling och det finns ett driv och en tro på den här bygden.

Mårten Rodhe
25 år, Skålan

Gick på Skålans skola
upp till årskurs 6, sedan
högstadiet i Svenstavik.

Hur var det att växa upp i Skålan?

– Det var bra. Jättefritt och härligt. Alltid många aktiviteter utomhus, med skidor på vintern och fiske och jakt på sommaren och hösten. Det var inte mycket du behövde oroa dig för utan allt var väldigt tryggt.

Vad tyckte du om skoltiden?

– Jag gillade att gå i skolan. I Skålan var det ju litet och det var en fördel att alla kände varandra, vi blev som en liten familj, och det tror jag passade mig.
– I Svenstavik trivdes jag för att det var fler i samma ålder som jag, och vi var en väldigt bra klass med kompisar som jag trivdes med.

Vad gör du idag?

– Jag är tillbaka i Skålan. Håller på att bygga ett eget hus här, vilket tar upp all min lediga tid. Jag jobbar som rörmokare åt en firma i Östersund, så jag är borta mycket och jobbar.

Vad gör du helst när du är ledig och inte bygger på huset?

– Allra helst fiskar eller jagar jag. Det som är fint här är att jag fortfarande hänger med de personer jag lärde känna i skolan, människor jag trivs med och känner väl.

***Det som är fint
här är att jag fortfarande
hänger med personer jag lärde
känna i skolan***

Ewa startar Towes *smak för böcker*

I Bergs kommun får barn och föräldrarna möjlighet att träffa personal från biblioteket under barnets första levnadsår. Ewa Sifvertsson Lejon på biblioteket i Svenstavik jobbar med Bokstart som ska främja läsandet hos nyfödda invånare.

Mamma Erika uppmuntrar till läsning.

SNÖN I APRIL kom som en chock efter veckor med strålande sol. Hos småbarnsfamiljen Seger i Vattviken, Hoverberg, är det varmt och hemtrevligt där ettårningen Towe och hennes mamma Erika hälsar oss välkomna. Bokstartaren Ewa tar täten in i hallen med en färgglad tygpåse hängande över axeln. Innehållet är platt och spännande.

EWA ÄR EN AV totalt fyra från biblioteken i Berg som jobbar med Bokstart i kommunen. Modellen går ut på att nyblivna föräldrar ska få möjlighet att få besök av en Bokstartare under barnets första levnadsår. Det följs sedan upp med en inbjudan till närmaste bibliotek när barnet fyller tre.

– Jag har med mig en tygkasse som jag ger till familjen. Den innehåller två bokgåvor och information om böcker och barns språkutveckling. Men mötet är det viktigaste och vi är alltid lyhörda för familjernas önskemål. Vi ställer inga som helst krav, utan vi vill bara inspirera till läsning, berättar Ewa.

Towe tar ett rejält bett av en av böckerna som hon just fått.

– Vi ger bara tuggvänliga böcker, bekräftar Ewa och ler, det är små barns sätt att kolla vad det är för något och det är bra att hon får upptäcka böckerna på egen hand.

LYCKAT PILOTPROJEKT

Bokstart började i England och den modell som används i Berg har utvecklats i Danmark och sedan spridits vidare till Sverige. I Bergs kommun testades modellen som ett pilotprojekt under tre år. Tack vare

fin respons blev det ett permanent inslag som nu är inne på sitt sjätte år. Under 2022 gjordes ungefär 60 hembesök i hela kommunen, och året innan dess hela 80 besök. Ewa och hennes kollegor besöker alla som vill, oavsett var i kommunen de bor.

MAMMA ERIKA JOBBAR i vanliga fall på förskola. Towe är hennes andra barn och treårige storebror heter Colin. Hans favoritböcker handlar om allt från Babblarna till racerbilar och dinosaurier. Lillasyster hakar på när det är dags för lässtund eller plockar upp en egen bok när hon vill.

– I och med mitt jobb så vet jag hur viktigt det är med ramsor, sånger och böcker för språket. Vardagen med småbarn blir så mycket enklare också när de kan sätta ord på de mest enkla saker, som vad de vill och inte, säger Erika.

Ewa fyller i och säger:

– Språk är ännu viktigare nu än för 50 år sedan. Det handlar om att kunna förmedla sig både digitalt och i möten med människor i din närhet.

BOOKSTART ÄR INGEN pekpinne som ska ge föräldrar dåligt samvete. Tvärtom. Modellen ska förhoppningsvis väcka en läslust hos barnen tidigt i livet och locka familjerna till biblioteket.

– Tid för läsning kan vara svår att hitta under en hektisk småbarnsperiod. Tio minuter räcker. Bara att öppna en bok, titta på bilderna och prata om vad de föreställer ger barnet en bra grund att bygga sitt ordförråd på, säger Ewa. •

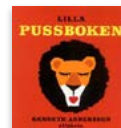
Boktips för små BOKSLUKARE, 0-1 ÅR

"Bäbis tittut"

av Anna Forslund

Vardagsdramatik, känslor, lek och aktivitet för de allra minsta.

"Lilla pussboken"

av Kenneth Andersson

Hur låter det när ett lejon pussas? Här möter du även andra djur som vill pussas. Kanske någon vill pussa dig? Vi vill inte avslöja för mycket.

"Knacka på!"

av Anna-Clara Tidholm

En riktig klassiker som tåls att läsas om och om igen. Lika spännande varje gång.

Ewa jobbar på biblioteket i Svenstavik och besöker nya småbarnsfamiljer i kommunen varje år.

NYBLIVNA MEDBORGAREN

Shemtia drömmar *om att bli lärare*

Barnen är den röda tråden i Shemtia Tahirs liv. Hon är 36 år gammal och kom till Sverige den 21 juli 2014. Idag bor hon i Svenstavik och i juni 2022 blev hon och hennes två söner svenska medborgare. Då hade sönerna bott med sin mamma i Sverige i tre år.

– **JAG ÄR NU EN** arbetande mamma som bor med mina barn i vår gemensamma lägenhet. Det är något jag längtat efter länge, säger Shemtia.

SHEMTIAS DRÖM är att bli lärare. Hon älskar barn och ser varje dag fram emot att få komma hem och laga mat och äta tillsammans med tonårssönerna Naji och Bilal.

– Barnen gillar hamburgare, korv och pannkaka så det blir en del av det. Men på helgerna lagar jag alltid eritreansk mat. Zigni är en lammköttgryta med mycket lök, konserverade tomater och chili som vi äter ris och sallad till. Den lagar jag ofta, säger Shemtia.

DET ÄR EN HARMONISK och glad ung kvinna vi träffar. Hon bor i en trea i Svenstavik. Ungdomarna delar på ett sovrum och Shemtia har det andra.

FÖRÄLDRAR I ERITREA

Hon är född och uppvuxen i Östafrikanska Eritrea där det talas tigrinja, men också en del arabiska. Landet gränsar bland annat till Etiopien som Eritrea har varit indraget i konflikter med sedan många år. Najis pappa lever inte längre och Bilals pappa har inte funnits närvarande på grund av sin militära bakgrund. I hemlandet har Shemtia bott tillsammans med sina föräldrar, som hon idag vill hjälpa så gott hon kan.

– Förutom för barnens skull så är det också för mina föräldrars skull jag valt att flytta till Sverige. I Eritrea var det omöjligt att få ett jobb, här jobbar jag nu och kan skicka lite pengar hem till mina föräldrar.

”PAPPA KENT” I RÄTAN

Vägen till Bergs kommun gick via Malmö och Åre innan Shemtia hamnade på Rätans Camping. Det är en plats och en tid hon ser tillbaka på med glädje. Hon hyllar Kent och Hanne som drev campingen, Shemtia beskriver hur de varit som en mamma och pappa för henne. Som analfabet var Shemtia orolig för hur hon skulle klara sig men ”pappa Kent” fanns alltid till hands.

– Jag har behövt hantera mycket papper. Från Migrationsverket, Skatteverket och Arbetsförmedlingen bland annat. Jag sprang alltid till pappa Kent och frågade vad det stod i breven. Han hjälpte mig, pratade med Migrationsverket åt mig, ja helt enkelt hjälpte mig vidare i livet.

Medborgarskapet

Sommaren 2022 blev Shemtia och hennes söner svenska medborgare. Kommunen håller årligen en ceremoni för nyblivna svenska medborgare. På grund av pandemin hade ingen ceremoni hållits på två år och i augusti 2022 fick 134 bergsbor lyssna till kommunalrådets tal, hämta ett medborgarbevis samt en svensk flagga och en fikabiljett.

JOBB VAR MÅLET

Med hjälp av SFI började språket så småningom komma och Shemtias mål var att få ett jobb så snart som möjligt.

– Mitt första jobb var i skogen, jag städade skogsmaskiner, målade markeringar och röjde träd. Jag har jobbat på äldreboendet i Rätan, på Storhogna högfjällshotell, haft praktik på Tempo i Rätan och jobbat inom äldreomsorgen i Svenstavik. Jag trodde att mina bristande kunskaper i att läsa och skriva skulle vara ett hinder, men det har gått bra ändå. Jag uppskattas för att jag hugger i, är bra på att jobba, trevlig och alltid är glad.

KAFFE PÅ ERITREANSKT VIS

När hennes vänner kommer på besök åker det eritreanska kaffet fram. Bönorna rostar Shemtia i stekpannan och de får en ljusbrun färg. När det är dags att koka kaffet maler hon dem och tillsätter hett vatten. Serveringen sker på en särskild bricka med eritreanska kaffekoppar.

– Våra samtal handlar om allt mellan himmel och jord och det är så jag utvecklar svenska språket. Förutom på jobbet så klart!

UNDER SAMTALET med Shemtia har Naji och Bilal hängt i vardagsrummet. De går i sjätte och åttonde klass och älskar att spela fotboll. Men som alla tonåringar blir det en hel del telefon- och TV-tittande också.

– Så länge barnen går i skolan så bor vi kvar i Svenstavik. Vi trivs jättebra här. Rätan var också fantastiskt, men Naji och Bilal behövde fler kompisar så vi flyttade till Svenstavik. En liten ort med många trevliga människor är precis vad vi behöver och det får vi här! •

Den här resan har *varit fantastisk*

Johanna Öhman vågade satsa på byns anrika pensionat. Hon är övertygad att Pensionat Helags har glansdagarna framför sig och beskriver Ljungdalen som ett Nangijala.

PENSIONAT HELAGS har varit en viktig samlingspunkt i Ljungdalen ända sedan det startades 1934. Pensionatet har upplevt både glansdagar och motgångar, och när Johanna Öhman, från Ljusdal, tog över som ägare 2021 var det en ganska sliten byggnad hon blev in i.

– Vi har verkligen bytt ut allt här. Nytt tak, ny fasad, och det mesta inuti har renoverats, säger hon.

Att Johanna skulle bli pensionats-ägarinna i byn var långt ifrån planerat. Men hon upptäckte fjällen vid Ljungdalen redan för 30 år sedan.

– Då vandrade jag här mycket. Mitt första möte var som att komma till Nangijala och jag blev verkligen bergtagen. Miljön här är magisk.

SEDAN 2018 HAR hon haft ett enkelt fritidshus här och när hon och hennes syskon bestämde sig för att sälja familjeföretaget hemma i Ljusdal så fick hon plötsligt ekonomiska möjligheter att göra något helt nytt. Som av en händelse kom pensionatet ut till försäljning i samma veva.

– Trots att det såg ut som ett galet och kanske omöjligt projekt så har jag hela tiden haft stort stöd från alla jag känner, och jag har inte ångrat mig en sekund. Det har varit en otrolig resa och arbetet ger mig så mycket energi. Jag har skratat varje dag sedan vi satte igång, säger hon.

SOMMAREN 2022 slog hon upp dörrarna till pensionatet och hade till en början lite enklare verksamhet med ”bed and breakfast” och kafé. Till vintersäsongen öppnade hon lite mer på riktigt, med matservering och nästan alla rum renoverade. Det har varit ett lärorikt första år.

– Jag kunde verkligen ingenting om att driva ett kök till exempel, men har haft hjälp av fenomenala anställda och lärt mig otroligt mycket. Det är otroligt kul att få kasta sig ut och lära sig nya saker. Nu när jag är lite äldre så är jag inte lika rädd för att våga testa, säger Johanna.

Att ha goda relationer med byborna är något hon prioriterat ända sedan start.

– Jag vill inte komma hit och tala om hur saker ska göras. Pensionatet är verkligen viktigt för Ljungdalen och har funnits här så länge. Att lyssna in och försöka förstå den kultur som redan finns är något jag vill vara noga med.

– Jag känner att jag blivit så otroligt väl mottagen och får så många hejarop, vilket är underbart.

Hon beskriver också en stor glädje i att få driva företag i Bergs kommun.

– Jag tycker det är en fantastisk kommun att ha företaget i. Det är en kommun som vill mycket och jag upplever att de som jobbar i kommunen har ett stort engagemang, säger hon.

JOHANNAS VISION med Pensionat Helags är att skapa en varm och personlig mötesplats, dit både bybor och turister vill komma för att hänga. Hon har många idéer om hur pensionatet ska utvecklas. Bland annat vill hon skapa fler aktiviteter. En stor utmaning som hon ser är att under sommarsäsongen få gäster att stanna mer än bara enstaka nätter.

– De allra flesta kommer hit för Helags, vilket innebär att de sover en natt här, går till Helags och åker sedan hem. Det finns så otroligt mycket att se runt Ljungdalen, många fina dagsturer. Jag vill jobba för att fler upptäcker det och stannar mer än en natt här i byn.

HON SER SIN satsning i Ljungdalen som långsiktig. Under sommaren ska hon sätta igång ett nytt projekt, att bygga ett eget hus på en tomt hon köpt, så att hon kan få ett lite bekvämare boende än fritidsstugan.

– Jag är i mitt paradiset och känner mig otroligt positiv. Jag ser stora förutsättningar för pensionatet och bara möjligheter. Att få vara med och bidra till utveckling här och få hänga med byborna, det är så coolt. •

Viktig samlingspunkt.

Pensionatsägarinna
JOHANNA ÖHMAN

Varm och personlig atmosfär.

Varför ska *vi bli fler?*

**Det är många som knackar på dörren till Bergs kommun och
kommundirektör Ralf Westlund är glad för den stora efterfrågan.
Men frågan är – vad det ställer för krav på alla som redan bor här?
Och var ska alla bo?**

BEFOLKNINGEN I BERGS kommun ökade med ungefär 40 personer under 2022. Statistiken har pekat uppåt under flera år, men fjolårets ökning var till och med större än vanligt. De större husen och gårdarna lockar de allra flesta som vill flytta till kommunen tillsammans med sina familjer. Kommunen har också sett en ökad efterfrågan på lägenheter. Ett exempel på det är trygghetsboendet i centrala Svenstavik som blivit populärt redan innan det står färdigt.

– Det hade inte byggts lägenheter i Bergs kommun på 30 år innan det första spadtaget för trygghetsboendet i Svenstavik togs för två år sedan. Vi vill erbjuda äldre ett annat typ av boende än de har idag som gör livet enkelt och bekvämt. Idag har vi en kölista på 20-30 personer som vill flytta in, säger Ralf Westlund, kommundirektör på Bergs kommun.

POPULÄRA OMRÅDEN

När de äldre flyttar ut kan barnfamiljerna flytta in på de eftertraktade gårdarna. Ett annat sätt att möta den stora efterfrågan på större boytor är Backstabränna i Klövsjö och utbyggnaden av bostadsområdet i Myre, Oviken. Båda två dokumenterat populära områden med antingen

direkt närhet till fjällen eller goda pendlingsmöjligheter till Östersund.

– Många har sett alla fördelar med att bo här med närhet till friluftsliv och trygghet. Det sistnämnda – trygghet, har blivit lite av vårt signum. Vi lyfts ofta fram som en av de tryggaste kommunerna i Sverige i årliga undersökningar.

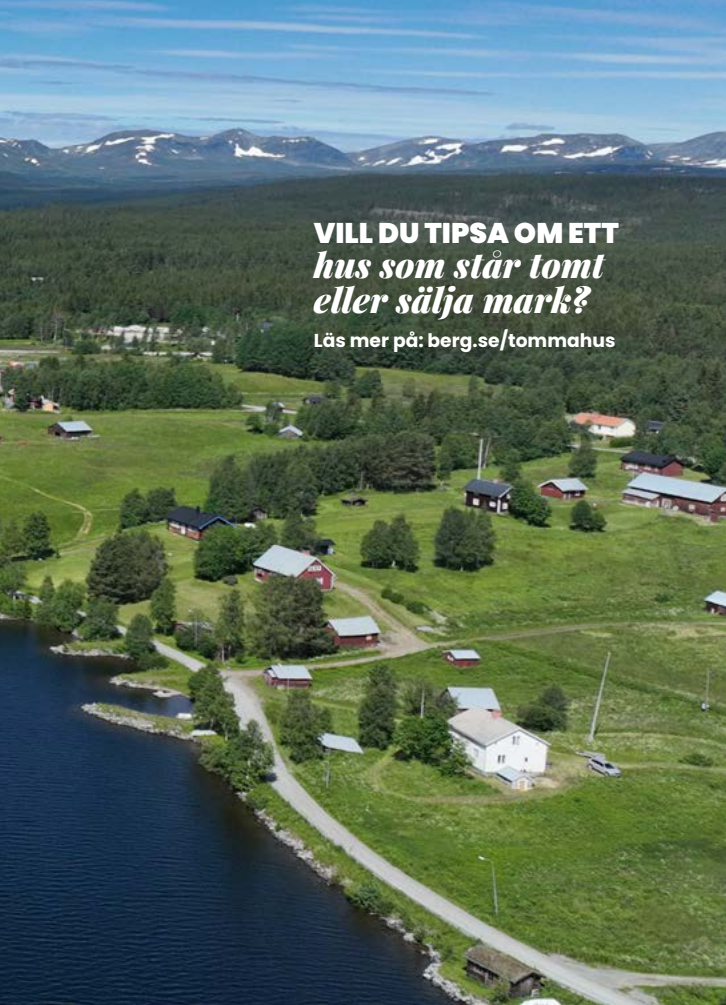
EN ENKEL UTRÄKNING?

För att upprätthålla och utveckla bra samhällsservice, som skola och vårdomsorg, behövs skatteintäkter. För att få mer skatteintäkter behövs fler inflyttare. En ekvation som kräver insatser från både kommun och befintliga invånare. På kartan kan uträkningen vara enkel att reda ut med ett resultat på 1,3 personer per kvadratkilometer. Men verkligheten kan se annorlunda ut.

– Vi vill ju alltid bli fler och se utveckling, men vi måste självklart respektera allas behov. Ibland betyder ett nytt hus att utsikten från fönstret ser annorlunda ut eller att skogen där du alltid brukar promenera med hunden har förändrats. Jag förstår känslan och känner igen mig i den. Men om vi vill ha bra standard kan det ibland behöva påverka oss själva.

VILL DU TIPSA OM ETT hus som står tomt eller sälja mark?

Läs mer på: berg.se/tommahus

AVSTYCKNINGAR FÖR UTVECKLING

Kommunen söker ständigt ny mark som passar för utveckling. Vem som helst kan höra av sig med idéer som kan täcka behovet av mark för både bostäder och förskolor, som går hand i hand. Antingen exploaterar kommunen området själv, alternativt att de förmedlar det vidare till andra aktörer. Ralf ser också stor potential i fritidshusen som står tomma stora delar av året.

– Det finns flera tusen fritidshus i kommunen och om några procent av dessa blir permanentboende skulle det vara otroligt bra. Jag tror också att det kommer bli alltmer vanligt framöver att man väljer att bosätta sig i fritidshuset.

Kommundirektören
RALF WESTLUND

Motorcykelföraren
CAMILLA OLSSON

Flyttade till fritidshuset

Redan vid första besöket kände sig Camilla Olsson som hemma i fjällstugan i Gräftåvallen. Här lever hon och hennes "kärbo" Magnus Öhrnell ett enkelt liv på 60 kvadratmeter. Krutet lägger de istället på sitt gemensamma intresse – motorcyklar.

CAMILLA OLSSON HAR en bred bakgrund inom såväl tidningsbranschen som vd för Turistbyrå i Östersund. På senare år har hon investerat i det anrika och jämtländska bokförlaget Jengel Förlag som ger ut alster av eller om jämtar och härjedalingar. Verksamheten har också utökats med ytterligare en pusselbit med det självförklarande namnet Sverigepussel. Sedan några år tillbaka bor hon tillsammans med sin kärlek Magnus Öhrnell som introducerade henne till fjällstugan i Gräftåvallen.

– Första gången vi åkte till Gräftåvallen var det som att komma hem. Jag har spenderat mycket tid här som barn eftersom min mormor och morfar drev Fjällgården på den tiden. Det var först när jag återvände hit igen som jag insåg hur mycket platsen betyder för mig, säger Camilla.

ETT ENKELT LIV PÅ LITEN YTA

När det blev tal om att flytta ihop föll valet på stugan där båda trivs. Paret har också ett stort gemensamt intresse för motorcyklar. Tillsammans har de startat ett eventbolag som anordnar motorcykelturer i både Sverige och Portugal. Stugan på enbart 60 kvadratmeter fungerar som bas där de vilar och jobbar mellan evenen. De är inte så mycket för prylar, utan lägger sin energi på aktiviteter istället.

– Vi har valt att leva ett flexibelt liv och har skalat bort så mycket som möjligt i form av ägodelar – förutom det som har motor. Vi har allt vi behöver här.

DET ENDA DE saknar är ett större garage. Där sattes käppar i hjulen för dem då det redan fanns en spikad detaljplan för stugområdet. Camillas tips till andra som funderar på flytt till fritidshus är att kolla upp regler kring området.

GROPIGA GRUSVÄGAR PERFEKT

Dåligt väglag skulle kunna avskräcka, men det passar Camilla perfekt som gärna kör sin enduro-motorcykel på grusvägarna till och från stugan. En annan nackdel är myggorna på försommaren, men den tiden tillbringar de gärna i husvagnen på andra platser runt om i Norden. Motorcyklarna får följa med på dragbilen – en lastbil som de även inrett till distanskontor.

– Tack vare att vi bor billigt kan vi unna oss både motorcyklar och resor. Vi fokuserar på det vi tycker är viktigt, och mindre på städning och prydnadssaker.

Avstigning till *en aktiv heimester*

I många fall kan Inlandsbanan vara din länk och logistik, i andra fall är stationerna bara en bra utgångspunkt för vad du kan göra omkring stationerna. Kika på tidtabellen för sommaren på inlandsbanan.se

Här kommer några tips som får dig på rätt spår!

HACKÅS

Fiske

FISKE I BILLSTAÅN är inte tillåtet, men att meta i Näkten eller längs Storsjöns stränder är möjligt.

Cykel

EN SVÄNG FRÅN Hackås över Sandsundsbron och till Svenstavik på väg 321 är en fin tur. Ta tåget tillbaka från Svenstavik på kvällen. Det finns en mängd fina grusvägsturer för den som gillar gravel eller utflyktscyckling. Bland annat till Rogsta. Utflyktscyckling är det också gott om på grusvägar både öster om E45 och norrut längst fina grusvägar.

Vandring/löpning

DET FINNS FLERA fina rundor att göra på grusväg och stig. Upptäcksvandra och spring med karta, till Näcksta och Lillå till exempel. Eller promenera längs vattnet och på delar av Pilgrimsleden vid kyrkan och längs vägarna i byn. Det arbetas med Kulturleder som kommer ge fler stigar och rundor i framtiden, men 2023 är de inte riktigt klara.

SVENSTAVIK

Fiske

HOPPAR DU av i Svenstavik är det förmodligen fiske i Storsjön som lockar. Med hjälp av guider och en båt kan du jaga storgädda och grov röding. Här finns även lättillgängligt fiske i centrala Svenstavik, längs Svenstaån och strandkanterna på södra Storsjön.

Cykel

UNDER HÖGSOMMAREN, varför inte ta tåget från Svenstavik till Hackås på kvällen och cykla väg 321 hem igen. Gillar du cyckling på grusväg med gravelcykel eller mountainbike finns det flera vägar att ta till Nästeln och Kvarnsjös station. Och tåget hem på kvällen.

FÖR UTFLYKTSCYKLISTEN är det enkelt att cykla fram och tillbaka till exempelvis Höglunda gård, eller Hoverberg. Du hinner gott och väl tillbaka innan tåget går norrut. I Svenstavik finns flera möjligheter att övernatta om du behöver det för logistikens skull.

Vandring/löpning

KLIV PÅ KARL XI-LED och vandra söderut till Åsarna och ta kvällståget tillbaka. Eller gå norrut, till Hoverberg, övernatta på exempelvis Strandgården och njut av Hoverbergets vandring, utflyktsmål och glass, och ta bussen tillbaka om du vill vila fötterna. Är du snabb i fötterna och gärna springer får du samma upplevelse, fast lite snabbare.

ÅSARNA

Fiske

FRAMFÖR ALLT Ljungan erbjuder fint fiske med spinn eller fluga. En kort promenad från stationen så är du nere vid Ljungan och kan fiska dig fram från utloppet och så långt du hinner. Mestadels är det enkel access till vattnet via grusvägar som går parallellt med vattnet. Fina platser, strömmande och sjö och bra fiske efter öring, harr, abborre, gädda och sik. Lite beroende på var du väljer att fiska. Övernatta i någon av stugorna på Åsarna Skicenters camping.

Cykel

ETT PARADIS FÖR mountainbikecyklisterna med flera fina utmärkta cykelstigar i området. Här kan du kombinera och göra egna turer eller cykla de utmärkta turerna, från några kilometer till 4,5 mil fin stig och grusväg. (Se även reportaget på sidan 48.) Här har du att göra flera dagar om du vill. Det finns också fina möjligheter att cykla grusanpassad snabb gravel-cykel på stigarna söderut, antingen till stationen i Kvarnsjö eller ännu längre till Sörvattnet. Cycklingen Åsarna, Klövsjö, Röjan på landsvägscykel är en backig historia på fem mil, men fantastiskt vacker och varierande. Lägg till en långpaus och gör ett restaurangbesök i fina Klövsjö.

Vandring/löpning

SAMMA MÖJLIGHET som i Svenstavik, men också ett antal rundor utmärkta och välsprungna av barmarkstränande elit-skidåkare och andra träningsfantaster. Kan förstås också göras som vandringar i lugnare tempo med många platser att stanna på, utsiktspunkter och fikaplatser, fäbodrar och strandhugg med fikakorg. Du kan också vandra leden Karl XI till exempelvis Klövsjö och övernatta där och ta dig tillbaka dagen efter. Det finns flera stigar/vägar att välja.

INLANDSBANAN GÅR rakt genom kommunen, och mycket längre än så förstås, men det går alldeles utmärkt att använda den som skjuts för vandring, löpning, cykling och fisketurer. Tåget går söderut på morgonen och norrut på kvällen. Så du har gott och väl en heldag på dig, men du har mest logistisk fördel om du ska norrut på kvällen. Det finns förstås alla möjligheter att övernatta på många ställen om det passar bättre. I naturen med tält om du vandrar, eller mer bekvämt på hotell eller i stugor om du föredrar det.

KVARN SJÖ

Fiske

HÄR FINNS fint fiske i anslutning till stationen och campingen. Kvarntjärn, Kvarnsjön och Kvarnån, beroende på vad du gillar. Du kan bo på Qvarnsjö camp, de har också bra koll på fisket i närheten, och åka tillbaka med tågen nästa dag för att utnyttja mer nappvänliga kvällar och mornar lite bättre.

Cykel

HÄR KAN DU kliva på mtb-slingan Bjärtanturen, som utgår från Åsarna, och cykla ända upp till Svenstavik om du vill, men det blir ett rejält pass. Lite mer lagom att kliva på tåget norrut i Åsarna istället och avsluta turen med att snurra runt på någon av stigarna kring Åsarna om tid ges. Gravelcyklisten hittar samma fina grusvägsnätverk som tar dig hit från Svenstavik via Nästeln.

Vandring/löpning

DET FINNS vandring kring Kvarntjärn, fiskestigar och grusvägar och faktiskt en möjlighet att knyta ihop dagen med en hemfärd från Røjans station på kvällskvisten. Men det får anses vara för den lite äventyrlige som kan karta och kompass. Eller ha en bra kart-app med gps-angivelse i telefonen: Det gäller att hitta rätt stig och väg. En tur på cirka 15 kilometer blir det i så fall. Du kan också ta Bjärtanturen (Åsarnas cykelkarta) tillbaka till Åsarna. Motsols blir det inte ens två mil.

RÖJAN

Fiske

HÄR FINNS möjlighet att följa fina Røjän och fiska efter harr och öring, uppströms eller nerströms. Flera små bäckar som lämpar sig för bäckmete hittar du i anslutning till ån. Njut av dagen, ta tåget tillbaka på kvällen.

Cykel

TA DEN TIDIGARE beskrivna Klövsjö - Åsarnarundan söderifrån på landsvägs-cykel. Eller ta gravelcykeln via Assemyrs-vallen istället, och haka på stigarna och vägarna upp mot Åsarna. En rejäl tur med uppför och nerför. Funkar även med en crosscountry-mountainbike.

Vandring/löpning

OM DU TIGGER skjuts, eller tar med en cykel på tåget, och tar dig till Böle fem kilometer från stationen i Røjän kan du få en fin tur. Härifrån går Bölesleden på fina 17 kilometer, förbi Kojbyn och Nästeln, fina utkikplatser, sandstrand för bad med mera, innan du tar dig hem igen. Vill du dela upp turen kan du övernatta i stuga i Kojbyn, som också har en trevlig restaurang och fik under sommaren.

SÖRTJÄRN

Fiske

EN KILOMETER från stationen ligger Sörtjärn, ett vatten med regnbåge och lättillgängligt fiske, toaletter och vindskydd. Vitvattnet och Rammsjötjärn är fina vatten och det finns möjlighet att hyra båt. Här finns också fint fiske – med start från perrongen. Gå längs Hoan, följ Pilgrimsleden parallellt uppströms.

Cykel

ÄR DU EN NYFIKEN och vältränad cyklist som gärna kombinerar grusvägar med en vandring och natur kan du cykla runt och upp till Björnbergets naturreservat. I reservatet och häromkring hittar du gammelskog, fäbodlar och rester efter fäbodliv och vall. En kuperad runda på skogsbilvägarna som landar på drygt 30 kilometer innan du är tillbaka på Sörtjärns station igen.

Vandring/löpning

EN REJÄL VANDRING på Pilgrimsleden upp till Klövsjö och vidare till Åsarna. Sammanlagt sex mil, men det är lätt att hitta boende i Klövsjö. Det finns flera vindskydd och platser att tälta på och delar av leden beskrivs på både naturkartan.se och paxwalk.se. Har du möjlighet att få kliva av tåget på gamla stationen i Nederhögen (inte alls säkert att du får, men fråga) så kan du gå därifrån och ner till Sörtjärn, en mer hanterbar sträcka på 26 kilometer.

Lederna *tar fart*

Åsarna har blivit en riktigt bra cykeldestination och bättre ska det bli. Tack vare envetna och stigfinnande skidåkare på barmarksträning skapades Åsarna mountainbike-slingor och ett antal löparrundor som inte kräver kunskaper i orientering, karta och kompass. Ut och njut!

VID DEN GAMLA stenvalvsbron sitter en av fem informationsskyltar och kartor i området. De visar på möjliga rundor i Åsarna, för löpare, vandrare och mountainbikecyklister.

Janne Ottosson, känd från längdskidlandslag, VM- och OS-sammanhang under 80-talet och med fyra Vasaloppsvinster på 90-talet, bor bara någon kilometer från bron.

– Det här är träningsrundor som vi skidåkare använt under åren men de har varit svåra att hitta på om man inte kan dem. De har blivit mer användarvänliga när de fått upprustning och bra skyltar, berättar han.

INTE BARA SKIDOR

Åsarna osar av skidhistoria. Även Thomas Wassberg, Torgny Mogren och nuvarande stjärnor som Emma Wiken, Jens Burman och William Poromaa är synonymt med Åsarna IK, men stigarna är till för alla att njuta av. Tack vare Åsarna IKs arbete med skyltar och kartor finns det nu ännu en god anledning att stanna i Åsarna på sommaren. Så, även om du anser dig vältränad och satsar på fart ska du inte få dig en knäck om du blir omcyklad av en skidstjärna, ny eller gammal, för här i Åsarna finns det gott om elitidrottsmän och -kvinnor. Här finns boende, matbutik och restauranger i närområdet, detaljer som gör den aktiva helgen komplett.

ARBETET MED ATT få till lederna har förstas kantats av många timmar och en hel del pengar. Projektpengar från LONA (lokal naturvårdsstatsning) som har lagts på bland annat skyltar och möten med markägare. Ett gediget arbete 2016–2019 som nu börjar ge resultat genom fler cyklister och mer surr kring Åsarna för sommaraktiviteter.

– Det knepiga är att få till underhåll och framtida arbete. Det går åt många ideella timmar och föreningen har lagt mycket tid på det här för att det ska gå bra, berättar Jan Ottosson som själv är ute titt som tätt, både på cykel och med löparskorna.

Slingrande singeltrack
i Eldkrogen.

Tuff uppförsbacke
till kullens topp.

Tillgängliga leder JANNE OTTOSSON

Spänger och broar kräver mycket underhåll.

SKYLTA, SPÄNGER, RÖJNING och förbättringar krävs, men också att det blir förändringar med avverkningar av skog som gör att lederna behöver omdragningar eller justeringar för att det ska vara lätt att hitta och roligt att cykla eller springa.

– Det blir allt fler som hittar hit och vi hoppas också på att kunna utveckla lederna framöver. Och med ett frivilligt Swish-bidrag från de som använder och gillar lederna kan vi kanske börja få in lite pengar mer kontinuerligt till underhåll, säger Jan Ottosson.

FINA VÄLSKYLTADE TURER

Vi tar oss en sväng söderut, det är vackra skogspartier, fina jämna stigar blandat med mer stök på Bjärtan-Kvarnsjörundan. Riktigt bra cykling för mountainbikefantasten och så bra att det blir en tur till under sensommaren, den här gången utan Jan Ottosson som visar vägen. Lagom till hallonsäsongen, med blåbär i massor, i vackert väder blir det en heldag längs stigarna. Allt avslutas med ett dopp i Ljungan, mat och glass innan hemfärd. Vi orkar inte riktigt med hela norra rundan också, utan kortar av den på lämpligt ställe. Genvägar finns det gott om och skyltarna är tydliga där stigarna korsar vägar.

GRISTUREN, ENTIMMESTUREN, och En och halvtimmesturen är löparrundor - namngivna av de tränade skidåkarna och

främst avsedda för löpning, men med flertalet loopar kan man plocka delar av slingor även för cykling. Kartor hittar du förutom på vissa platser även på Åsarna IKs hemsida (www.asarnaik.se) under rubriken "sommar och leder" i menyn. Totalt närmare 20 mil, uppdelat i olika turer som ibland går på samma stig.

OCH NAMNGIVNINGEN av rundornas tidsangivelser ska tas med en nypa salt. Entimmes-turen för en elitskidåkare i löparskor tar betydligt längre tid för vanliga motionärer. Med det sagt, känn dig inte avskräckt utan ge dig ut, men ta i med tidsmarginal. Stigar och grusvägar slingrar sig fram i Åsarnas periferi och kombinerar vackra avsnitt med tuff teknisk terräng. Porlande bäckar och vackra fåbodar. Det är roligt och omväxlande och det finns enklare avsnitt, blir det svårt på cykel är det inte värre än att man går en bit. Läs på om turerna så får du en bra bild av vad som väntar.

OCH DET FINNS mer väg och stig. Kärleksstigen exempelvis går enkelt längs Ljungans strand i Åsarna, mellan broarna, och det är lätt att plocka på några kilometer extra, via Sommarturen eller upp mot Österåsen och utsiktspunkten Kullen om man vill. Perfekt för en lugnare vandring. Även om Guldbyn Åsarnas image fortfarande mest är skidåkning finns här sommaraktiviteter som helt klart håller guldklass. •

Serva alltid din cykel.

NY BUTIK & verkstad i Åsarna

Cykelbutiken och verkstaden startades av Markus Daabach för några år sedan. Till sommaren tar sonen Wilhelm, 19 år, över och verksamheten flyttar in i hotellet i huset bredvid Tempo i Åsarna. Samtidigt blir butiken lite mer synlig med utökade öppettider under sommaren.

CYKLINGEN I ÅSARNA börjar få sig ett gott rykte. Mycket tack vare fina leder som rustas upp och märks upp så det är lätt att hitta, men också för att det finns möjlighet och ambitioner att det ska växa. En cykelbutik och verkstad är en förutsättning, liksom boende och matservice i byn.

– Det finns ju ingen butik och verkstad på ganska stort avstånd härifrån, och intresset växer tycker jag, säger Wilhelm Daabach.

HAN SJÄLV GICK precis ut skidgymnasiet, har varit en hängiven cyklist i många år och nu ska han köra cykelbutik och verkstad på heltid. Även om pappa Markus finns med och hjälper till när det behövs lämnar han i sommar över ansvaret och verksamheten och företagandet till Wilhelm.

– Jag är lite färdig med skidåkningen just nu, säger Wilhelm. Så det här kändes som en bra lösning. Jag ser verkligen fram emot att dra igång och satsa vidare på cyklingen här.

DET ÄR MEST EN butik med verkstad. Fokus är på mountainbike för stigcykling men den som behöver kan få hjälp med andra cyklar också. I butiken hittar du även ett sortiment av kläder och skor för cyklister och löpare.

Driver cykelbutik
WILHELM DAABACH

– Det blir ingen uthyrning av cyklar 2023 men det kan förhoppningsvis bli till nästa år, säger Wilhelm.

WILHELM KOMMER även ingå i gruppen som ska underhålla och utveckla Åsarna Mtb tillsammans med Destination Vemdalen så cyklingen kan koppla ihop flera byar och områden. Mer att erbjuda lockar fler cyklister.

– Det är viktigt att allt är snyggt och bra gjort så cyklisterna är nöjda och får en anledning att komma tillbaka. Och att man cyklar där vi vill att man ska cykla så markägare kan fortsätta vara nöjda med att det cyklas på rätt stigar.

EN HUVUDANLEDNING att ta sig till Åsarna för att cykla mountainbike är den stora variationen och naturen på turerna.

– Jag tycker Kvarnsjö-Bjärtanturen är bäst. Man får se mycket, det är alla typer av cykling och man passerar mycket fint: sjöar, skog och fåbodar.

NÄR CYKELSÄSONGEN är slut är tanken att butiken ska satsa på skidor - butik och service även då.

Göra

Amanius Ateljé/Galleri

Öppettider: Tisdag ,torsdag & lördag mellan 12:00 –16:00 eller ring 0768769112.

Oljemålning och skulptur. Kom och gör ett besök!

Mer info: Kövrågården, Kövra 302 84572 Oviken. Instagram: Amaniusgert

Fiska i Handsjön!

Öppettider: Alltid öppet.

Hos oss kan ni fiska gädda och abborre med mera. Vi hyr ut båtar och fiskekajaker. Ni kan hyra en stuga som ligger på en holme mitt ute i sjön, finns även annat boende. Välkomna!

Mer info: info@tjuvjakt.se Facebook & Instagram "Fiska i Handsjön" Besöksadress: Handsjön 680.

Hotell Klövsjöfjäll

Öppettider: Varje dag från och med den 21 juni.

Hos oss kan du spela golf, gå på spa, vandra, hyra kajak och SUP, shoppa, fiska och träna på vårt nya gym.

Mer info: www.klovsjofjall.se, 0682–413100, Facebook: Hotell Klövsjöfjäll, Instagram: klovsjofjall. Katrinavägen 21A, Klövsjö.

Ljungdalens Hemslojd & Café

Öppettider: Se vår hemsida eller Facebook för aktuell information.

I butiken hittar du lokalt hantverk från slöjdande medlemmar. Vi har även produkter från några leverantörer med känsla för natur och miljö. I caféet kan du njuta av hembakat och smörgåsar med lokal prägel. Vill du själv producera något hantverk? Då kan du boka in dig i vävstugan eller köpa med dig en påse med mönster och garn för att tex. sticka eller virka vantar.

Mer info: Tel. 070–3620 250. E-post: ljungdalenshs@gmail.com. Hemsida: www.ljungdalenshemslojd.se. Facebook: Ljungdalens Hemslojd & Café, Postadress: Box 57, 845 99 LJUNGDALEN, Vi finns i Ljungdalen, mitt i byn i den gamla lärarbostaden bredvid skolan.

STF Helags Fjällstation

Öppettider: 15 juni till 1 oktober 2023.

Vid foten av Sveriges högsta topp söder om polcirkeln ligger Helags Fjällstation. Hit kommer vandrare för att bestiga toppen eller bara njuta av fjällstationens utbud av serverad mat, butik och en avkopplande bastu efter turen. Bestig Helagstoppen (1797 m ö. h) och beskåda Sveriges sydligaste glaciär. Pilgrimsvandring på den gamla Jämt-Norgevägen och beskåda det mäktiga fjället Predikstolen. Fjällrävssafari – vill du se Sveriges enda arktiska rovdjur? Behöver förbokas.

Mer info: Instagram STFHelags. Facebook: STF Helags Fjällstation. Bokning: se hemsida(STF Helags) eller ring 010-1902360. 84599 Ljungdalen.

Storsjö Fjällturism AB

Öppettider: Varje dag 28 maj – 2 oktober. Vintertid januari till april.

Hos oss kan ni boka fiskeguidningar och flugfiskekurser. Ni kan även hyra båtar, kanoter och cyklar. Vi finns i Storsjö Kapell på Storsjö Fiskecamp. In vår hemsida för fler spännande aktiviteter.

Mer info: Hemsida: www.storsjo.com Tel: 0687–211 22 och 070–678 11 22. Email: storsjo.fiskecamp@telia.com

Upptäck Gräftåvallen – tio minuter till kalfjäll

Välkommen till oss för en vandring i lättillgängliga fjäll som passar hela familjen med dagsturer eller ta med tältet och övernatta på fjället. Fina äventyrsstigar för de mindre finns vid Storgårftåns fåbodvall där man kan lära sig mera om djur och natur, räkna troll eller fiska upp en bäcköring eller två. Vindskydd och grillplatser finns på flera ställen. Vill man vandra eller cykla i skogsterräng med fjället som fond är Dörrsårundan på 8 km en fin vandring men är även tillrättalagd för cykling. Vid foten av fjället finns Fjällgårdens restaurang och café, butik, husvagnscamping, stuguthyrning.

Mer info: 0643–520 12, www.graftavallen.se. Följ oss på Facebook och Instagram. Fjällvägen 16, 845 72 Oviken. Vi tar bokningar endast på telefon.

Vandra längs Jämt-Norgevägen

Öppettider: 1 juni – 31 augusti 2023

Jämt-Norgevägen sträcker sig från Jämtkrogen i Bräcke till Riksgränsen mot Norge och är 25 mil lång. En lämplig plats att starta sin vandring kan vara vid pilgrimscentret i Hackås eller i Myrviken. En naturskön led som går genom skogar, passerar fåbodrar och längs fjällkanter.

Mer info: www.naturkartan.se, helena.strid@svenskakyrkan.se, www.svenskakyrkan.se/sydostra-jamtlands-pastorat/pilgrim.

Vandra längs Kårböleleden

Öppettider: 1 juni – 31 augusti 2023

Kårböleleden går från Kårböleleden i Ljusdalspastorat, genom Härjedalen och upp till Billsåsen i Oviken där den ansluter till Jämt-Norgevägen. En naturskön led som bitvis sammanfaller med Helgonleden i sina södra delar.

Mer info: helena.strid@svenskakyrkan.se, www.svenskakyrkan.se/sydostra-jamtlands-pastorat/pilgrim.

Vandringsleder i Hoverberg

Öppettider: Sommar.

Från Hoverbergsgrottan finns vandringsstigar upp på Hoverberget och naturreservatet, mot den s k Råmnän, en ca 450 meter lång skrevla i Hälleberget. Stigar leder vidare upp mot Hoverbergstoppen med utsiktstorn och vackra vyer över Södra Storsjöbygden. Det går även att ta sig med bil runt berget och upp till toppen. Andra stigar går mot Bergs hembygdsgård vid Hoverbergets fot. Här finns bland annat Bingstasmedjan, Sveriges äldsta bevarade vapensmedja.

Mer info: www.hoverbergstoppen.se

Wikners i Persåsen

Öppettider: Alla dagar från 26 juni till 6 augusti (11:00–16:00) Övriga året se www.persasen.se.

Tillverkning och försäljning av Wikners produkter i trä. Presentbutiken har även hantverk från andra leverantörer. Konstutställningar samt presentationer av Leif Wikners projekt. TimeForTellus, Snilleriket och Sveriges fåbodtåstäte område. Även utställningar som presenterar kulturlivet i bygden.

Mer info: Tel: 0643445550. Webb: www.persasen.se. E: info@persasen.se, FB/Instagram: Wikners i Persåsen.

Åsarna Skicenter

Öppettider: Varje dag 8.00–20.00. (avvikelser se www.asarnaskicenter.se)

I samband med vår reception finns försäljning av outdoor-utrustning och kläder.

Mer info: WEBSHOP: shop.asarnaskicenter.se 0687–30230, bokning@asarnaskicenter.se, www.asarnaskicenter.se.

Har du bra utflyktstips?

Dela gärna med dig av dina utflykts-tips på Instagram genom att tagga dina bilder med #heimester eller #bergsliv. Det här är också ett gyllene tillfälle att se vad andra tipsar om.

Börtnans Fjällcattensfisk

Öppettider: Måndag– Fredag 08:00–16:00.

Välkommen till vår gårdsbutik i Börtnan där ni kan handla röding och regnbågslox. Kallrökt och varmrökt från det egna rökeriet. Gårdens egna gravningar och andra delikatesser av högsta kvalitet.

Mer info: www.bortnanfisk.se 0687–33050, info@bortnanfisk.se. Börtnan 822, 845 52 Åsarna

Fjällkonditoriet – Bageriet i Oviken

Öppettider: Öppet 7 dagar i veckan.

Välkommen till vårt bageri i Oviken. Öppet 7 dagar i veckan. Hos oss på Fjällkonditoriet hittar du Bakelser, Tårter, Fika, Mackor, Sallader och Bröd. Allt hantverksmässigt skapat. Välkommen till vår servering, både inomhus och utomhus.

Mer info: Vi befinner oss i Myrvikens korsning, närmare bestämt Myrviksvägen 31. Följ våra sociala medier @fjallkonditoriet eller fjallkonditoriet.se för tårtmeny, kontakt och för att se vad vi har att erbjuda. Tel.nr. 0730–97 25 02.

Follingers Bröd & Mathantverk i Kojbyn

Öppettider: Hela sommaren varje dag 09:00–22:00. Övrig tid under året torsdag till söndag 11:00–14:00 och middag från 17:00–22:00.

Restaurang intill Rätanssjön. Här kan du få njuta av medelhavsmat med inspiration av Jämtland och alltid med nygrädat surdegbröd. Bageri och café! Boka gärna a la carte via hemsidan. Camping med elplatser och stugor.

Mer info: Hemsida: follingers.se, Tel: 070–3017800, E-mail: info@follingers.se, Facebook & Instagram: Follingers Adress: Kojbyn 275, 845 95 Rätan.

Hamncaféet Hoverberg

Öppettider: 16 juni – 20 augusti, 11:00–20:00 varje dag.

I en fantastisk miljö i Hoverbergs Båthamn hittar ni Hamncaféet Hoverberg som även sommaren 2023 drivs av Anna-Karin och Kajsa. Tillsammans med personal är vi ett glatt gäng som brinner för att förgylla er sommar! Vi serverar massor med härliga maträtter, hembakt fika, grillade mackor, glass i stora lass och god dryck. Vi vill ha en levande plats och erbjuder bufféer, specialrätter, musikkvällar, pubkvällar, barnaktiviteter och andra evenemang under hela sommaren, med förlängda öppettider. Vi har fullständiga rättigheter. Varmt välkomna till oss!

Mer info: För löpande information följ oss på Facebook. Kontakt: Facebook Messenger, hamncafeethoverberg@outlook.com, 070–608 25 90.

Hotell Klövsjöfjäll, Restaurang

Öppettider: Varje dag från och med den 21 juni 2023.

Vår restaurang serverar frukost, lunch, fika och middag (à la carte).

Mer info: www.klovsjofjall.se, 0682–413100, Facebook: Hotell Klövsjöfjäll, Instagram: [klovsjofjall](https://www.instagram.com/klovsjofjall), Katrinavägen 21A, Klövsjö.

Hävi Elaine

Öppettider: Öppet året runt. Se hemsida www.havvielaine.com för aktuella tider.

Restaurang som erbjuder enbart lokala råvaror såsom ren, älg, fjällfisk och det som kommer från gården så som produkter av Fjällko, lamm och egna grönsaker. Samisk & jämtländsk meny.

Mer info: Elaine 070–6416660, Facebook: Hävi Elaine Gårdsbutik och Restaurang, hemsida www.havvielaine.com. Lockåsböle, Oviken.

Hävi I Glen

Öppettider: Öppettider: torsdag – söndag, start efter kalvmärkningen (första veckan i juli) – 13/8. Torsdag, söndag 12:00–18:00, fredag – lördag 12:00–20:00. Öppet för bokning hela sommaren, via telefon eller mejl.

Vi är en samisk restaurang i Oviksfjällen. Vi baserar vår meny på våra egna råvaror. Thomas som är renskötare, jägare & en utmärkt fiskare står för alla våra råvaror. Thomas driver Hävi tillsammans med sambon Malin, en djur-, jakt, och naturälskande hästtjej som alltid haft förkärlek till riktig och äkta matlagning! Välkommen!

Mer info: havviiglen.ren@gmail.com Malin & Thomas 073–8431329. Glen 530, 84552 Åsarna

Ljungdalens Hemslöjd & Café

Öppettider: Vanligen tisdag – fredag 11:00–17:00 samt lördag 11:00–15:00. Under lågsäsongs torsdag – fredag 11:00–17:00 samt lördag 11:00–15:00. Avvikelser annonseras på hemsida och Facebook.

I butiken hittar du lokalt hantverk från slöjdande medlemmar. Vi har även produkter från några leverantörer med känsla för natur och miljö. I caféet kan du njuta av hembakat och smörgåsar med lokal prägel. Vill du själv producera något hantverk? Då kan du boka in dig i vävstugan eller köpa med dig en påse med mönster och garn för att t.ex. sticka/virka vantar.

Mer info: Vi finns i Ljungdalen, mitt i byn i den gamla lärarbostaden bredvid skolan. Telefon Butik/Café: 070–362 02 50.

Långbuan – Fäbodvägen (Persåsen – Börtnan)

Öppettider: 14 juli till 13 augusti. Alla dagar mellan 11:00–16:00.

Väffelservering & söta djur! Välkomna önskar Malin, Hanna och Thomas.

Mer info: 073–8431329 Havviiglen.ren@gmail.com

Restaurang Fjällgården, Gräftåvallen

Öppettider: Se hemsida www.graftavallen.se

I menyn erbjuder vi maträtter som i huvudsak är tillagade av jämtländska råvaror och härplockade tillbehör, även pizza på surdegsgotten finns att välja på. Härbakat fikabröd och jämtländsk tunnbrödstut till fikat. Allt på menyn kan även beställas för takeaway. Vi tar kort och kontanter.

Mer info: 0643–520 12, www.graftavallen.se. Följ oss på Facebook och Instagram.

STF Helags Fjällstation

Öppettider: 2023 15 juni – 1 oktober.

Vid foten av Sveriges högsta topp söder om polcirkeln ligger Helags Fjällstation. Hit kommer vandrare för att bestiga toppen eller bara njuta av fjällstationens utbud av serverad mat, butik och en avkopplande bastu efter turen. Frukost 8–9. Lunch 11–16. Middag behöver förbokas.

Mer info: Instagram STFHelags. Facebook; STF Helags Fjällstation. Bokning: se hemsida (STF Helags) eller ring 010–1902360.

Storsjö Fiskecamp & restaurang, Storsjö kapell

Öppettider: 28 maj–31 september, varje dag.

Efter en intensiv fiskedag eller fjälltur kan det vara skönt att slå sig ned till dukat bord i vår trivsamma restaurang. Ur vår meny kan vi bland annat fresta med röding och vilt. Vi har givetvis fullständiga rättigheter. Välkomna!

Mer info: Hemsida: www.storsjo.com, Tel: 0687–211 22 och 070–678 11 22, Email: storsjo.fiskecamp@telia.com

Wikners i Persåsen

Öppettider: Alla dagar från 1 juli till 6 augusti (11:00–16:00) Övriga året se www.persasen.se

Välkommen till den fantastiska restaurangen på Wikners i Persåsen, som drivs i Fjällkonditoriets regi. Hos oss serverar vi lunch hela sommaren. Även välkommen att boka evenemang, kalas och fest hos, vi har fullständiga rättigheter. Varmt Välkommen!

Mer info: Följ våra sociala medier @wiknersipersasen @fjallkonditoriet @wardshusetipersasen för kontakt och för att se vad vi har att erbjuda. Tel.nr. 0643–44 55 50.

Åsarna Skicenter

Öppettider: Alla dagar 08.00–20.00 (avvikelse se www.asarnaskicenter.se)

I restaurangen serveras frukostbuffé, lunch- och middagsbuffé, a la carte och pizza. Fullständiga rättigheter. Take away.

Mer info: bokning@asarnaskicenter.se www.asarnaskicenter.se tel: 0687–30230.

Camp Börtnan

Öppettider: Öppet året runt

Friluftshotell med 22 bäddar. Bo nära naturen i nyrustade lägenheter i kanten av sjön Börtnan. Vi erbjuder ett fräscht och idylliskt boende med bra standard och närhet till äventyr och vildmark.

Mer info: För bokning och information.
Mail: info@campbortnan.se, telefon 019-238050.
www.campbortnan.se.

Fiska i Handsjön!

Öppettider: Alltid öppet.

Hos oss kan ni fiska gädda och abborre med mera. Vi hyr ut båtar och fiskekajaker. Ni kan hyra en stuga som ligger på en holme mitt ute i sjön, finns även annat boende. Välkomna!

Mer info: info@tjuvjakt.se Facebook & Instagram "Fiska i Handsjön" Besöksadress: Handsjön 680.

Fjällgården Gräftåvallen

Öppettider: Se hemsida för aktuella öppettider.

Charmiga stugor med självhushåll finns att hyra från 5–10 bäddar. Stugorna ligger i olika natursköna områden i Gräftåvallen. Husvagnscamping centralt belägen vid Fjällgården där all service finns. Dusch, bastu, toaletter, kök, sophanterier och latrintömning. Vi tar kort och kontanter. Stugor och husvagnscamping förbokas via telefon.

Mer info: 0643-520 12, www.graftavallen.se.
Aktuella öppettider se hemsida. Följ oss på Facebook och Instagram.

Fjällhornet Resort i Ljungdalen

Öppettider: 11 juni–8 oktober, 17 december–7 januari, 11 februari–21 april.

Stugor med självhushåll, gemensam grillkåta samt rymlig tältplats, där vildmarken tar vid. Idealisk som utgångspunkt för vandring, skidåkning, fiske, bär- och svampplockning. Här kan du koppla ner och koppla av, fylla på härlig energi genom nya intryck som fjällnaturen runt anläggningen bjuder dig på.

Mer info: 070-668 32 82, www.fjallhornet.se
Fb: Fjällhornet Resort. Instagram: fjallhornet.

Galå Fjällgård

Öppettider: 3 juni–22 september.

Fjällstugor och camping i Galåbodarna – 1 mil norr om Börtnan. Stuguthyrning och camping i fjällmiljö, vandringsstigar och bastu.

Mer info: www.gala-fjallgard.com. Mobil 070-2082209, Facebook: <https://www.facebook.com/galafjallgard>. Galåbodarna 810, 84562 Svenstavik.

Hotell Klövsjöfjäll

Öppettider: Varje dag från och med den 21 juni.

Hotell Klövsjöfjäll har 39 nybyggda dubbelrum samt 12st lägenheter för självhushåll (4, 5, 6 och 8 bäddar). Här finns också 8st ställplatser för husbil, öppet under barmarkssäsongen.

Mer info: www.klovsjofjall.se, 0682-413100. Facebook: Hotell Klövsjöfjäll, Instagram: klovsjofjall, Katrinavägen 21A, Klövsjö.

Hoverbergs Camping

Öppettider: 1 juni – 30 september

Sjönära husvagnscamping med stugor och ställplatser vid södra Storsjön. Servicehus med toalett, dusch och tvättstuga vid Hamncaféet.

Mer info: 070-212 90 39.

Häveri I Glen

Öppettider: Stugbyn är alltid öppen.

Vi har 5 stugor i vår vackert belägna stugby direkt i anslutning till restaurangen. Vi har även en bastustuga och badtunna ifall du är sugen att koppla av ihop med kompisar, renar i vacker natur. Boka er stuga på havviiglen.se under Kontakt.

Mer info: Havviiglen.ren@gmail.com Malin & Thomas 073-8431329. Glen 530, 84552 Åsarna.

Kvarnsjö Camp och Vandrarhem

Öppettider: 1 juni–15 september (07:00–23:00).
Övriga tider förhandsbokning.

Boende i stugor och lägenheter. Campingtomter med el. Servicehus med kokmöjligheter, toaletter, dusch, bastu, tvättmaskin och torkrum. Tömning av kemtoa. Nybakat bröd varje morgon. Uthyrning av båt och kanot. Fiskekortsförsäljning. Markerade vandrings och cykelleder. Bad med brygga och bastu. 1km.

Mer info: Kvarnsjö 905, 84552 Åsarna.
info@kvarnsjocamp.com, tel 0682-22016 & 070-5809061. www.kvarnsjocamp.com.

STF Helags Fjällstation

Öppettider: 15 juni–1 oktober

Vid foten av Sveriges högsta topp söder om polcirkeln ligger Helags Fjällstation. Hit kommer vandrare för att bestiga toppen eller bara njuta av fjällstationens utbud av serverad mat, butik och en avkopplande bastu efter turen. Egna rum, bädd i flerbäddsrum eller vår mysiga stuga Gamla Östan. Förboka ditt boende på vår hemsida.

Mer info: Instagram STFHelags. Facebook: STF Helags Fjällstation. Bokning: se hemsida (STF Helags) eller ring 010-1902360.

Storhogna Högfjällshotell & Spa

Öppettider: Varje dag från och med 6 juli 2023

Storhogna Högfjällshotell & Spa är vackert beläget i Vermdalen, på gränsen till kalffället 755 möh. Bekvämt boende med spa, god mat och umgänge i den botaniska Vinterträdgården.

Mer info: www.storhogna.se, tel. 0682-413030.

Storsjö Fjällturism AB

Öppettider: Varje dag 28/5 till 2/10 och vinter Jan–Apr.

Vi finns i Storsjö Kapell på Storsjö Fiskecamp. Vi erbjuder uthyrning av stugor, rum, camping med restaurang, butik, kiosk och aktiviteter som fiskeguidningar, flugfiskekurser, uthyrning av båt/kanoter.

Mer info: Hemsida: www.storsjo.com, Tel: 0687-211 22 och 070-678 11 22, Email: storsjo.fiskecamp@telia.com.

Strandgården Hoverberg Bed & Breakfast

Öppettider: Öppet året om.

Vi erbjuder ett unikt boende i Hoverberg från slutet av 1800-talet. Hyr rum med frukostpaket & sänglinne eller hela huset med självhushåll!

Mer info: Instagram: strandgardensvanen.
Bokning görs på Airbnb eller ring 076-8249474.

Wikners i Persåsen

Öppettider: Alla dagar från 26 juni till 6 augusti (11:00–16:00) Övriga året se www.persasen.se.

Vi har stugor och rum med hotell- eller självservice. Alla våra boenden är inredda i trä. Om du tittar noga kanske du kan urskilja flera olika träslag och detaljer som träförsedda lysknappar och små tuppar som tittar fram bakom gardinen. Välj mellan att bo på hotell, i nyrenoverad stuga eller vandrarhem. Eller varför inte unna dig lite lyx och boka bröllopssviten för en eller flera nätter.

Mer info: 0643445550, E: info@persasen.se,
www.persasen.se FB/Instagram: Wikners i Persåsen.

Åsarna Skicenter

Öppettider: Varje dag 8.00–20.00
(avvikelse se www.asarnaskicenter.se)

Stuglägenheter i naturskönt läge med utsikt över Ljungan. Vandrarhemrum och stugor. Camping.

Mer info: 0687-30230, bokning@asarnaskicenter.se
www.asarnaskicenter.se.

Backstabränna

Nya permanentboenden i Klövsjö

Vill du ha trygghet och äventyr?

Backstabränna ligger vackert belägen mitt emellan Klövsjö by och skidområdet. Det här är din chans att vakna upp till en utsikt över Klövsjön varje dag. I det här nya bostadsområdet kommer du ha nära till både skola, affär och skidbackar. Perfekt för dig som vill ha både trygghet och äventyr.

Vill du veta mer? Besök bergliv.se/backstabranna

Följ oss!

bergliv.se

[/bergliv](https://facebook.com/bergliv)

[@bergliv](https://instagram.com/bergliv)

BERGLIV.se

Myre

Bostadsområde i Ovikshydden

Lägg livspusslet här

När livspusslet ska läggas gäller det att bitarna passar ihop, och det gör de i Myre. Här bor du i ett attraktivt läge mitt i mellan fjäll och stad i de norra delarna av Bergs kommun. Bara ett stenkast bort har du dessutom alla vardagens bekvämligheter som skola, affär och konditori.

Är du intresserad? Besök bergliv.se/myre

Här hittar ni ett brett utbud av produkter och tillbehör för både skog och trädgård.

www.anderssonsvigge.se

0687-13098 | info@anderssonsvigge.se

SVENSKA
TURISTFÖRENINGEN

Fjällhornet
RESORT

Kom och bo i någon av våra mysiga stugor på STF Fjällhornet Resort i sommar. Vi har även tältplatser för dig som har vägarna förbi. Välkommen!

Boka din stuga på fjallhornet.se

Välkommen till din
lokala bygghandel!

Se hela vårt sortiment på
bolist.se/svenstavik

PANG
PRIS!

Du vet väl
att vi har
maskin-
uthyrning?

1 800:-
per dygn

SVENSTAVIK

Hitta dina
vitvaror hos oss!

NÅGOT FÖR ALLA TILLFÄLLEN

Upptäck vårt bassortiment med allt från mikrovågsugnar och spisar till kylar, frysar och frysexboxar. Eller varför inte en vinkyl lagom till sommarens sköna kvällar?

Elon till
din tjänst!

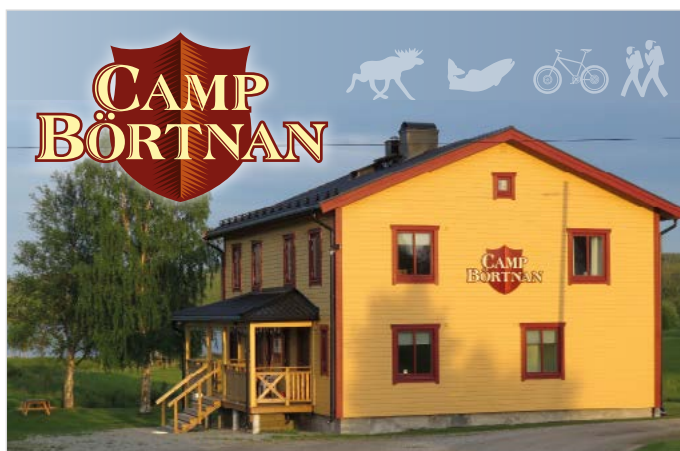

Läs mer på elon.se

elon
SVENSTAVIK

0687-107 20 | info@byggvaruhuset.se | Stationsvägen 9, Svenstavik

CAMP
BÖRTNAN

Friluftshotell med 22 bäddar!

För mer info: www.campbortnan.se

DIN FRISÖR I
Oviken

070 509 0643

OVIKSVÄGEN 6B
BOKNING.VOODY.SE/FJALLKLIPPET

Vi är Follingers vid Rätans strand

Öppet hela
sommaren
09:00 - 22:00

Övrig säsong har vi
öppet torsdag - söndag
11.00 - 22.00

Bageri - Restaurang

BAGERI • RESTAURANG • CATERING • TAKE AWAY • CAFÉ • CAMPING • STUGOR

Välkommen! 070-301 78 00 follingers.se

VÄLKOMMEN HEIM!

Fira midsommar med oss, ta en kopp kaffe med krus och delta i våra många aktiviteter. Upplev platser som bär på historia, kunskap, nyfikenhet, gemenskap och glädje. Missa inte hembydsgården i sommar!

KLÖVSJÖ HEMBYDSGÅRD

Tomtan är Jämtlands enda bevarade kringbygda gård. Sommarkafé.

www.hembygd.se/kl-vs-j-hembygd-sf-rening

ÅSARNA HEMBYDSGÅRD

Njut bygden, Åsarna och livet; Åsarna hembydsgård.

Facebooksida: [Åsarna Hembydsgård](#)

HACKÅS HEMBYDGSFÖRENING

Traditionellt midsommarfirande vid hembydsgården och sommarkafé en vecka vid Hackås kyrka.

www.hembygd.se/hackas

MYSSJÖ/OVIKEN HEMBYDSGÅRD

Sommarkafé och tunnbrödsbakning tisdag och onsdag mellan klockan 10-13 i juli månad.

www.hembygd.se/myssjo-oviken

BERG HEMBYDSGÅRD ligger vid foten av Hoverberget. Den mest kända byggnaden är Bingsta-smedjan, komplett med verktyg för tillverkning av lodbössor.

www.hembygd.se/berg

LJUNGDALEN HEMBYDGSFÖRENING

Utforska fjällemmelns stig, lek fjällbonde och möt samisk kultur på Jöns Ljungbergs hemgård. Sommarkafé.

www.hembygd.se/ljungdalen

Mer information finns på hembydsgårdarnas hemsida och i arrangemangskalendern på berg.se.

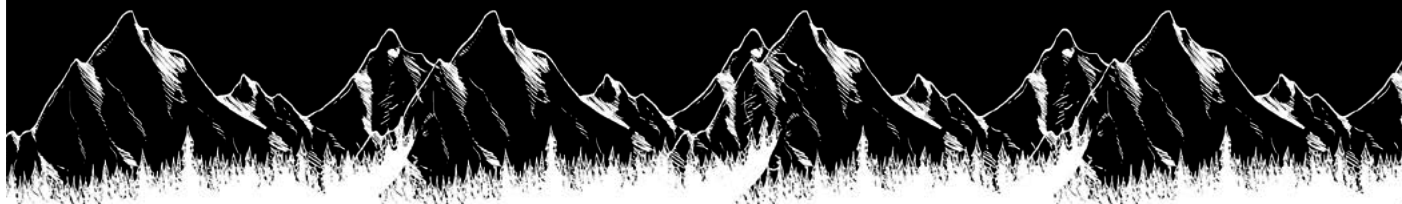

Motorbutiken
Klövsjö

SNÖSKOTER • ATV • MASKINER
UTHYRNING • VERKSTAD • TILLBEHÖR • KLÄDER

Vi säljer även släpvagnar, motorsågar & andra trädgårdsmaskiner

hej@mbklovsjo.se | 0682-213 12 | www.mbklovsjo.se | Byvägen 61, 845 97 Klövsjö

 en del av bydalsfjällen

Upptäck fjällen i Gräftåvallen

Välkommen till oss för fin vandring som passar hela familjen. Vid foten av fjället finns Fjällgårdens restaurang, butik, husvagnscamping och stuguthyrning. Öppet sommar, höst och vinter.

0643-520 12
www.graftavallen.se
Följ oss på
Facebook & Instagram

Hoverbergs Camping – Storsjöns pärla

Hoverbergs Camping ligger naturskönt alldeles vid Storsjön. Här finns minigolf, grillplats, badmöjligheter, uthyrning av kanoter mm. Här finns också Hamncaféet, servicehus, nära till fina strövområden och vandringsleder och mycket annat i vackra Hoverberg. Självservice vid receptionen.

För mer information och bokning av stuga: 070-212 90 39.

Vägbeskrivning

Hoverberg 5 km norr om Svenstavik, efter väg 321 vid Storsjön.

KrumelurVerkstans Snickeri & Bygg

Utför datastyrd designfräsning av skyltar, spjälor m.m i både plast och trä, sprutlackering av möbler mm, tillverkning av kundspecifika snickerier och produkter samt externa nybyggnationer och renoveringar.

**Utnyttja ditt ROT-avdrag om
30% av arbetskostnaden**

Se webbshop:
www.krumelurverkstan.se
Följ och gilla oss på:
www.facebook.com/
KrumelurVerkstan
info@krumelurverkstan.se

ÄLSKAR DU GRISAR?

Välkommen hem till oss och upplev ett
ELDORADO AV BUSIGA SMÅGRISAR

(boka ditt besök före ankomst för att undvika smitta på våra djur)

**Liv- och gårdsgrisar försäljes
tillika charkdelikatesser och
prisvärda prima köttlådor.**

**Löpande leverans, boka kött och livgris i tid.
För bokning och beställning - 070 748 91 77**

Jämtlands Golvservice AB

Ge ditt trägolv ett nytt liv!

VI SLIPAR DITT TRÄGOLV

- Dammfri slipning
- Infärgning
- Oljning eller lackning
- Läggning av kub- och trägolv

Kontakta oss för ett besök och kostnadsfri offert.
070-340 70 60 • christer@jamtlandsgolvservice.se
www.jamtlandsgolvservice.se

Välkommen till Ljungdalsfjällen

Hos oss kan du hyra skoter, tanka, köpa biltillbehör, fiskeprylar, glass, godis, korv, kaffe, m.m. Vi lagar även punkteringar. Återförsäljare av GOES och Segway ATV.

Tel: 070-302 24 28

Mail: ljungdalen@telia.com

Vi har kontor i Svenstavik - Brunflo - Vemdalen - Sveg

Bergs Begravningsbyrå
 Familjejuridik i Berg-Härjedalen

Vi finns till hands när ni behöver oss. Utöver begravningsrådgivning erbjuder vi även juridisk hjälp, så som upprättande av bouppteckning, arvskifte, framtidsfullmakt, testamente, gåvobrev, äktenskapsförord m.m.

bergsbegravningar.se | info@bergsbegravningar.se | 0687-100 90

OBS Ovikens Lantbod

Hos oss hittar ni:
Byggvaror, färg, m.m.
Lantbruksprodukter
Husdjursfoder och tillbehör
Blommor, jord och trädgårdsartiklar
Inredning och presenter

Ombud för Systembolaget, Apoteket, Bussgods och Lions Cancerfond

Välkomna till oss för personlig service!
 Öppettider: mån-fre 7.00-17.00
 lör 9.00-14.00

0643-252370 | info@ovikensbyggshop.se

Strandgården
 HOVERBERG

www.strandgardenhoberberg.se

Ett unikt & mysigt boende mitt i den jämtländska landsbygden med en fantastisk utsikt över Storsjön.

Ett perfekt ställe att varva ner på och njuta av naturen. Du väljer själv om du vill boka ett rum eller hela huset.

För bokning:
www.strandgardenhoberberg.se

För frågor & information:
info@strandgardenhoberberg.se
 eller ring oss på: 0705979357

VÄLKOMMEN PÅ EN FIKA
 Kom förbi på en kopp och prata skog med oss.
 Vi finns på torget i Svenstavik.

Jill Göransson
 0693-180 18

Robert Nilsson
 0693-180 28

www.galloskog.se

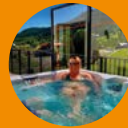
ÄLGHÄLGA

SVENSTAVIK 25-26 AUG

HÖSTENS STORA MARKNAD VM I ÄLGSKÄNKSKASTNING

alghalga.se

Välkommen till Hotell Klövsjöfjäll!

Spa & Relax

Restaurang

Sportbutik

boka@klovsjofjall.se
 0682-413 100
www.klovsjofjall.se

HOTELL & KONFERENS
Klövsjöfjäll

JemtMassage
 Svenstavik

- Medicinsk djupgående massage

Massage

- löser upp muskelspänningar
- stärker immunförsvaret
- ökar rörligheten i leder
- frisätter hormonet oxytocin
- minskar stresshormonerna

Åsa Jonsson
 - LMT Med. Massage-
 terapeut och vitalpraktiker
 - Yogamassör

Boka gärna online! bokadirekt.se/places/jemtmessage-8390
 070-2882588

FOTOGRAF REBECKA ERIKSSON

Behöver du bilder till bostadsuthyrning, hemsida eller sociala medier?
 Boka en fotografering!

Tel 070-3439116
rebeckaeriksson.se
 Insta: rebeckaerikssonphotography

Vi serverar lunch & fika
Välkommen in till oss!

STRANDBERG'S Café
 SVENSTAVIK

0687 - 10900

Beställ ditt grus av oss på Hedmans schakt!

Vi levererar inom hela bergs kommun

Ring Bruno 070 585 44 56
bruno@hedmansschakt.se

0-8:
Används till grusgångar och skyddsfyll.

0-16:
Krossat grus, används som slitage (överst) på grusvägar och gårdar.

0-80:
Förstärkningslager till vägbyggnad och grunder.

8-16:
Används i grunder, dräneringar och gårdsplaner.

0-32:
Förstärkningslager, utmärkt som underlag till vägar och gårdsplaner.

0-150:
Förstärkningslager till vägkroppar och större schakter.

Bruno Leander 070-5854456 • Olstavägen 5, 84551 Åsarna • bruno@hedmansschakt.se

Sammanlänkade företag till din service!

MÅLERITJÄNST AB

Mikael Zackrisson 070-690 80 90

Svenstavik

★ MÅLNING ★

★ TAPETSERING ★

★ MATTLÄGGNING ★

www.maleritjanstab.se

INSTALLATIONER, REPARATIONER
& SERVICE

070-683 26 71 • www.elservice-branan.se

Värme & Vatten

SVEP
SVENSKA VÄRMEPUMP
FÖRENINGEN

IVT
VÄRMEPUMPAR

VVS • Värmepumpar • Service

Lars Medén 070-551 00 33 Svenstavik
www.varme-vatten.com

* Ny-, om- och tillbyggnationer

* Rep. & underhållsarbeten

070-690 80 98

Kängor
från Lowa,
kolla in
myres.se
för mera

MYRES

ÅSARNA ÄR INTE SOM FÖRUT...
MEN HOS OSS ÄR ALLT SOM VANLIGT

SKYLTAR & BANDEROLLER

FORDONSDEKOR • VISITKORT
FLAGGOR • FOTOTJÄNSTER &
ANNAN FET PROFILREKLAM

Välkommen att handla
lokalt hos oss i Åsarna

Ole.se - din partner i hembygden 070-748 91 77

Året runt på Storhogna

Din fjälloas under alla säsonger

Oavsett om du vill vandra över sommarfjället, fira kick-off med kollegorna eller ta längskidorna till Samevistet är du varmt välkommen till oss på Storhogna Högfjällshotell & Spa. Kombinera din aktivitet med en god lunch eller middag i vår vackra Vinterträdgård. Eller varför inte lyxa till det med en hemester med boende och spa?

STORHOGNA

Välkommen att kontakta oss så får du goda råd om allt som rör din skog. Vi har lång erfarenhet av jämtländska skogar.

www.rodinstra.se

RÖDINSTRÄ

FJÄLLKONDITORIET

Servering i Persåsen
under sommaren.

Välkommen till Wikners i Persåsen!

Besök vår hantverks- och inredningsbutik, samt utställningar om bland annat "Snillena i Snilleriket" och Leif Wikners "Klokare Klot" projekt.

För öppettider och information:
www.persasen.se
0643-44 55 50

SOMMAR I SNILLERIKET

- Hovermo industriminne
- Kulturvandring i Persåsen
- Bergs hembygdsgård med Bingstasmedja
- Leif Wikners Utställning "Nytänk" Visas i Persåsen dagligen under sommaren
- Ovikens hembygdsgård med Annars i Logår'n
- Nationaldag i Snilleriket 31/7
- Gisselfors Kaggfabrik Visning endast enligt överenskommelse

Gå in på www.snilleriket.se för mer info om besöksställen och öppettider.

FRITIDSBUTIKEN FÖR DEN AKTIVE!

Försäljning av cykel och tillbehör,
reparation av cyklar. Skidor, rullskidor,
löparskor och mycket mer!

ÅSARNA
SKI BIKE & RUN

ÅSARNA SKI BIKE & RUN Olstavägen 35D, 845 51 Åsarna. Wilhelm: 070-299 15 53 Markus: 070-377 50 43

Öppettider:

Mån-Fre 9-18
Lör 10-14
Sön/ Röda dagar 11-14

temporatan@hotmail.com
0682-10005

Välkommen till Tempo i Rätan
önskar Maria och Veronica med personal!

SOMMARÖPPET

Café Himmelriket intill Hackås kyrka
www.svenskakyrkan.se/sydostra-jamtlands-pastorat

Svenska kyrkan
SYDÖSTRA JÄMTLANDS PASTORAT

BÖRTNANS
Fjällvattenfisk AB

BÖRTNANS FJÄLLVATTENFISK

- Röding och regnbågslox
- Kall- och varmrökt från eget rökeri
- Egna gravningar
- Lokala delikatesser

Fiskbutik öppen mån-fre 08-16
Tel. 0687 - 330 50

www.bortnanfisk.se

Gehm
Ekonomi

Redovisningsbyrå i Svenstavik

Växel: 0687-10250
www.gehm.se

ICA Supermarket Svenstavik

Månd-Lörd 08.00-21.00 | Sönd 10.00-21.00
www.ica.se/svenstavik

*Fler och fler upptäcker
vår fantastiska delidisk!*

Här finner du den perfekta sommarlunchen, eller låt oss hjälpa dig med den stora festen.

Välkomna! Önskar Kurt med personal

STORSJÖODJURS CENTER SVENSTAVIK

Boka en
spaningstur!

ÖPPET 12-17
ALLA DAGAR
VECKA 25-34

*Köp en snygg
Birger T-shirt!*

I sommar träffar du Birger - det lilla
Storsjöödjuret hos oss. Varje dag!
www.storsjoodjurscenter.se

STÄLLPLATS

i centrala Svenstavik
med fullservice!

TOALETT, VATTENPÅFyllNING & LATRINTÖMNING
SAMT LADDPLATS FÖR ELBILAR

N 62°46'02.4" (62.767342) E 14°26'04.3" (14.434536)